

Thánh tre Têrêsa... / J.
Nguyễn Ngọc Quang ; [tua
cua Đức Cha Jean Baptiste
Nguyễn Bá Tòng]

Nguyễn, J. Ngoc Quang. Auteur du texte. Thánh tre Têrêsa... / J. Nguyễn Ngoc Quang ; [tua của Đức Cha Jean Baptiste Nguyễn Bá Tông]. 1938.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».

- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

[CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.

- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter utilisation.commerciale@bnf.fr.

16°
INDO-CHINOIS

277

tirage 3000 ex.

Saigon, le 5 Juillet 1938

J. NGUYEN-NGOC-QUANG

Imprimeur : J. Quàn

THÀNH TRÈ

TÊRÊSA

VÂN

IMPRIMERIE DE LA MISSION

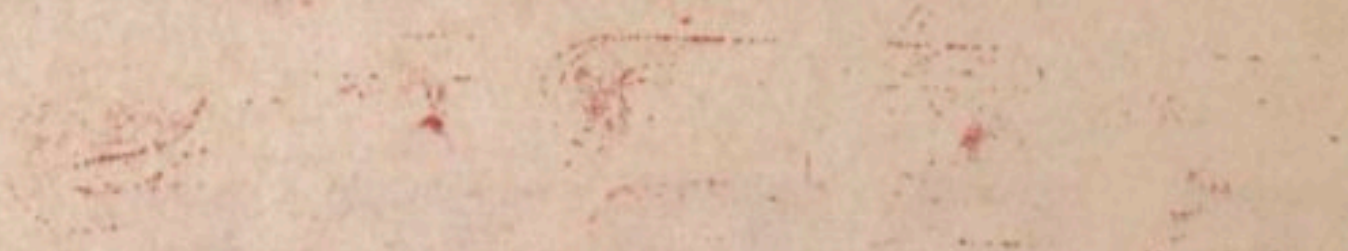
289, rue Paul Blanchy, 289

TANDINH - SAIGON

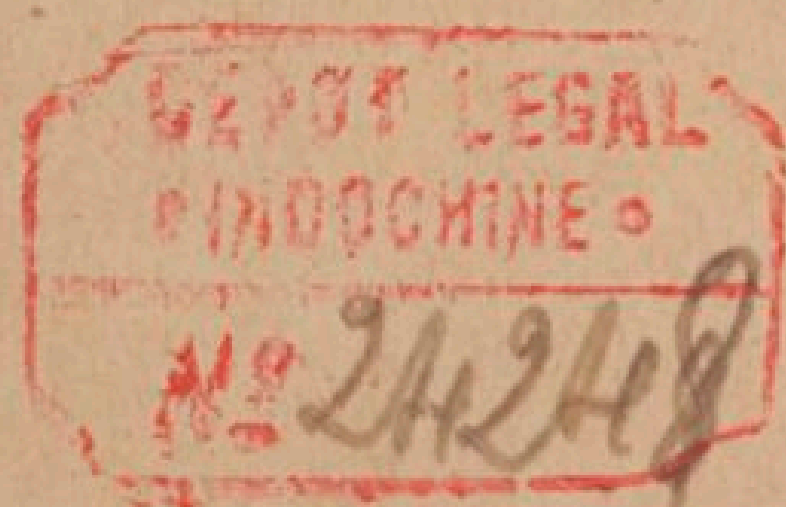
1938

Giá : 0\$15

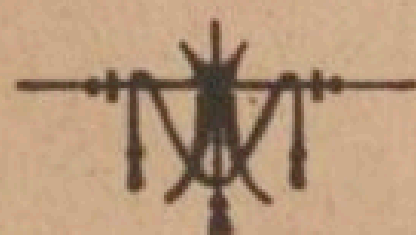

Thánh trẻ

TÊRÊSA

VÂN

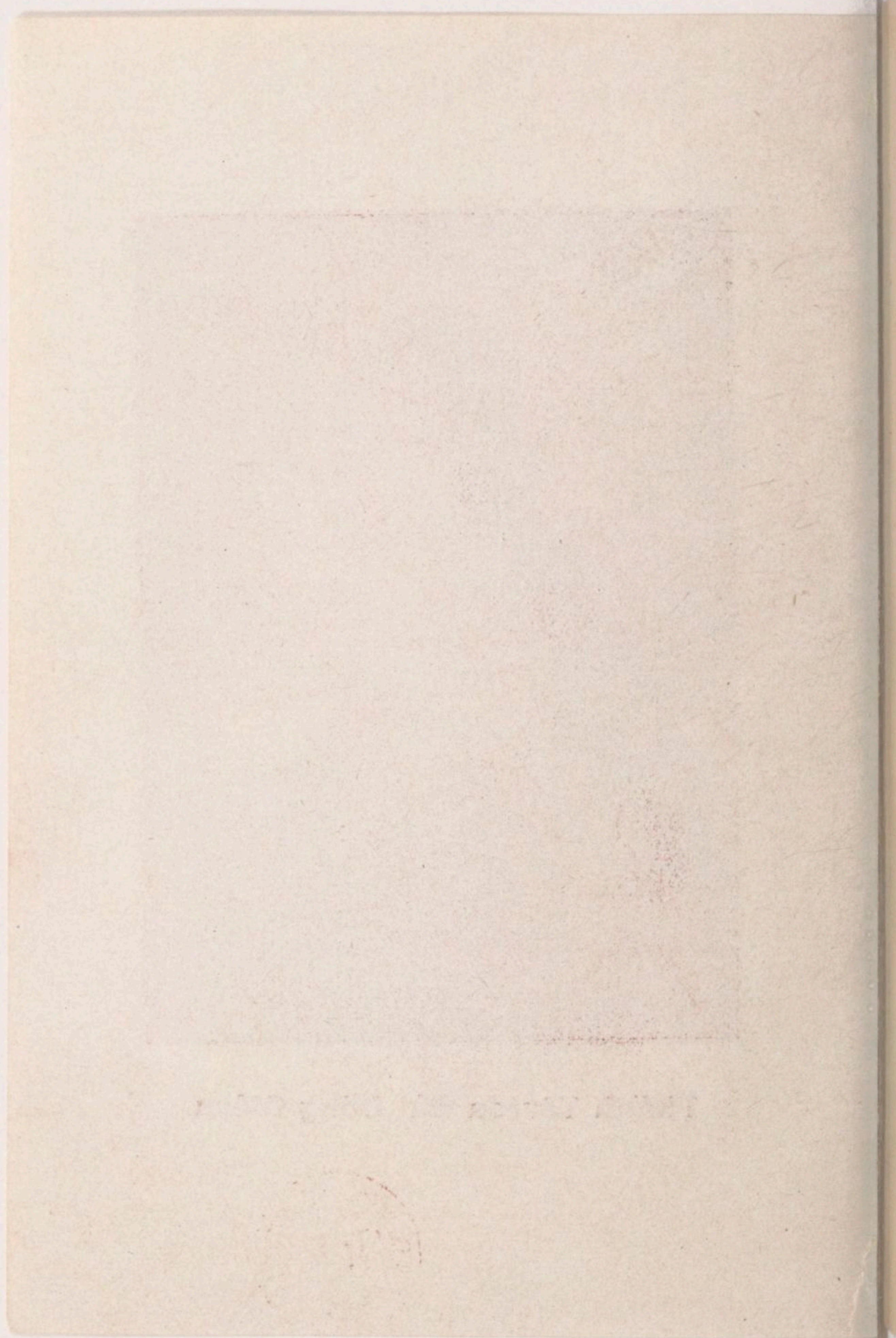

Thánh Têrêsa Hài Đồng Giêsu

J. NGUYỄN-NGỌC-QUANG

== THÁNH TRỂ ==

TÊRÊSA

== VÂN ==

IMPRIMERIE DE LA MISSION

289, rue Paul Blanchy, 289

TANDINH — SAIGON

1938

16° Indoch.
277

NIHIL OBSTAT.

Saigon, die 15 Januarii 1938.

A. ĐOÀI,

Censor delegatus.

IMPRIMATUR:

Saigon, die 4 Februarii 1938.

† ISIDORUS DUMORTIER,

ep. vic. apost.

BỨC THƠ TỰA

CỦA

ĐỨC CHA JEAN BAPTISTE TÔNG

---

*Vật quý thay ! vừa nay gặp thấy,
Vị kỳ nam, chưa mấy kẻ tìm,
Lẽ dẫu ở lặng ngời im,
Phê bình mấy chữ đang kèm vào đây.*

Vật quý ấy, là hạnh bà thánh Têrêsa Hải Đồng Giêsu; *vị Kỳ nam ấy*, là quyển văn một cha Nam Kỳ vừa xuất bản.

Hạnh bà thánh này, vẫn đã có kẻ chép ra tiếng quốc âm: nhưng chỉ bằng tản văn, chưa ai tra tay chép ra thi văn lục bát. Nay mới thấy quyển này xuất bản là dẫu; tuy là thi văn, nhưng khen cho tác giả đã có tài chọn tiếng, tuy đơn sơ, mà tao nhã; dẫu chép văn mà kiểu nói không cao kỳ. Thật là hợp với *Tiểu lộ Hải nhi*, dẫu đơn sơ như tiếng bập bệu trẻ con, mà lướt thẳng mấy khoa người trưởng lão.

Nói đến Têrêsa Hải Đồng Giêsu, ai mà không sức nhớ một anh hùng cái thế công đức đã cả thế, ơn phước lại chứa chan; hoa hồng rải xuống như mưa tràn: ấy là ơn phước, bà thánh Têrêsa Hải Đồng Giêsu đã đổ xuống khắp đông tây nhuần dượm.

Một đấng thánh *thời danh* đương ấy, chẳng đáng cho ta chép hạnh bằng thi văn, cho có ca vận để ngâm nga cho sốt sắng sao? — Kia biết bao nhiêu truyện đời chép ra văn, làm thành ca, để thiên hạ ngâm nga cho hư phong bại tục. — Nay hạnh một Thánh cả đương này, có kẻ chí công chép ra văn, mà ta miệt thị, biếng xem, lười đọc thì sao cho phải?

Vậy khuyên ai nấy hãy ngâm nga hạnh thánh, cho thấm mùi đạo vị đáng đức nẻo nhơn, lại được nhờ muôn ơn chan chứa

Bà thành Têrêsa thuở còn sinh tiền đã nói tiên tri :
«Je passerai mon ciel à faire du bien sur la terre.» Tôi sẽ dùng phước tôi trên trời mà làm lành dưới thế.
 — Đã hơn 40 năm, từ ngày người qua đời, là 30 Septembre 1897, người hằng giữ lời hứa, mà cho mưa hoa hồng tuôn tràn khắp thế.

Ngày 14 Décembre 1927, Tòa Thánh đã phong người làm Quan thầy Bàu chủ các Đấng và các Xứ Truyền giáo. Vậy ta hãy hết lòng thành kính kêu xin cùng Quan thầy phép tắc đường ấy, gấn vó xin người cho mưa hoa hồng, là mưa ơn Chúa tuôn xuống đơm nhuần Việt Nam chúng tôi yêu dấu, xin người đem muôn vản linh hồn quê hương xứ sở chúng tôi trở về cùng Chúa, được nên một rạn và một chủ chăn, hầu ngày sau sum hiệp cùng nhau một nơi cùng người, mà hưởng phước và ngợi khen Chúa đời đời chẳng cùng.

Làm tại Phát Diệm, ngày lễ Minh Thánh Chúa, 16-6-38.

† J. B. TÔNG

Vic. ap. de Phát Diệm.

BÀI TỰA CỦA TÁC GIẢ.

Trên đời, chỉ có các thánh là bậc đại hơn, vì sự thánh là bậc trọn lành của hơn tánh.

Các thánh nối tiếp nhau trải qua trên thế lộ, khác nào những tấm gương phản chiếu dung nghi Chúa Cứu Thế là « mạch sự sống cùng sự trọn lành ».

Kìa, các thánh đã trải qua.

Ta hãy ngắm xem bước đường đời các đấng ấy đi, ta sẽ đặng thưởng ngoạn biết bao vẻ đẹp dễ tốt lành, và thọ hưởng biết bao của qui siêu phàm trời tính.

Không đi gì xinh đẹp, không đi gì châu báu bằng hạnh tích của một đấng thánh.

Lòng lành Thiên Chúa hằng thương ban cho thế gian được những vì thánh, tính-cách ám hạp cùng sự nhu-yếu theo thời buổi, để nên hướng lộ cho loài người.

*
* *

Thế gian ngày nay, thiên hạ quá thiên về vật chất, mà quên mất phẩm giá siêu phàm và quyền lợi thiêng liêng của mình.

Người đời tự kiêu tự đắc, vì cái bề vinh ba phù phiếm, những lảo đảo kiếm tìm sự sướng mắt vui tai, toại tình nhục dục, mà bỏ

quên Thiên Chúa là « đầu cội rễ mọi sự, và là cùng sau hết mọi loài ».

Bởi vậy, Đức Chúa Trời chọn một nữ nhi trong sạch, chơn chất, bay thương mến, nêu lên trước mặt thế gian như bài khiển trách những sự lỗi lạng người đời, như tiếng chuông cảnh tỉnh giấc mê, cho người đời giật mình tự nhớ lại ý nghĩa cái sống của mình.

*
* *

Xem trong lịch sử Hội thánh, chẳng mấy đấng Thánh đặng lòng người đời mến yêu trông cậy như Thánh Trẻ Têrêsa Hải Đồng Giêsu. Thì còn nơi nào trong thế gian mà chưa nghe danh biết tiếng Người?

Nghiệm ra, ta thấy như Đức Chúa Trời ban cho thánh trẻ Têrêsa đủ mọi mỹ-điểm lạ lùng để cảm phục lòng người thế. Nét mặt mỹ-miêu, dễ thương dễ mến, biểu hiệu một trí khôn sắc sảo, một ý muốn đồng nghị, một tấm lòng đa cảm hay mến hay thương.

Truyện một linh hồn quyến luyến đặng lòng người mọi bậc mọi cấp trong xã hội; không những kẻ có đức tin, mà lại người vô tín ngưỡng cũng không cựong nổi với sức lôi cuốn của gương thánh đáng yêu mến ấy.

Lối đường Thánh Trẻ Têrêsa đi, không chi là phi thường, vì nhiệm vụ Người là phải nên

gương cho hết mọi người mọi bậc đều đặn noi dõi. *Khiêm nhượng hạ mình thăm sâu, trông cậy Đức Chúa Trời rộng lớn vô giải hạn, kính mến Chúa sốt sắng vô lượng vô biên* : ấy là đàn Thánh Trẻ đã trải qua. Người gọi đàn này là đàn nhỏ, là đàn của trẻ thơ ấu. Nhưng đánh trọn lành Người đạt tới, thật là tuyệt đối vô song !

*
* *

Giữa cõi phạm tục ô nê, nhơn tâm quá hường chịu vật dục, mà một nhơn phẩm tinh khiết, một tâm hồn cao thượng Thánh trẻ, khiến được trí người đời phải ngắm xem, cảm phục, ngợi khen... quý hoá biết dường nào !

Nhiệm vụ Thánh Trẻ Têrêsa là làm hường lộ cho người đời theo dõi đàn Người đi. Vậy cho ảnh hưởng Thánh Trẻ càng đặn rộng lớn, và lòng người thế càng tin cần tuân đến theo sau Người, thì Đức Chúa Trời ban cho Người đặn thân thể cùng Chúa xem ra phi thường trong hàng các thánh. Nói đặn Đức Chúa Trời sai Thánh Trẻ Têrêsa gieo vãi phép lạ khắp nơi trên mặt đất ; cho nên : tên Thánh Trẻ Têrêsa Hải Đồng Giêsu và *mưa hoa hồng*, hai ấy không lìa nhau. Mà kết quả các phép lạ ấy là ơn cải tà qui chánh, ái mộ việc lành, chí nguyện nên thánh.

* *

Sở dĩ tôi chẳng ngại tài hèn, chép lại « Truyện một linh hồn » vào khuôn khổ văn vần, là ước lợi dụng cái sở thích người Việt-Nam ta ưa ngâm thơ vịnh phú, để giúp truyền bá hạnh tích và trí ý Thánh Trẻ Têrêsa.

Chớ gì đồng bào chúng tôi ngửa mặt ngắm xem đóa hoa khôi thuần túy nhiệm lạ này, và nghe lời huấn dụ người như tiếng dội của sách Phước-âm, thì xã-hội ta được lắm ảnh hưởng quý báu tốt đẹp về đạo đức tinh thần. Chừng ấy, ta sẽ thông hiểu : thong dong thật là bỏ ý riêng mà vưng giữ luật Chúa ; vinh hoa thật là khinh rẻ cuộc đời phù vân, mà nắm giữ dàng khổ hạnh, làm tôi Đức Chúa Trời ; phú quý thật là giàu công nghiệp hơn đức ; hạnh phúc thật là hết tình mến Chúa đời này và đời sau !..

Cần bút

J. N. N. Q.

THÀNH TRÉ TÊRÊSA

— ❧ VẤN ❧ —

ĐOẠN THỨ NHẤT

Cha Mẹ Thánh Nữ

Trời thu hiu hắt gió vàng,
Sen hồ cuống ủ, cây ngàn lá thừa.
Thơ đường nhơn lúc hừng thừa,
Vui lòng mượn bút, lọc lừa ngâm nga.
Thuở ấy trong nước Langsa, 5
Có người đạo đức, dối nhà trâm anh.
A-lăng (1) chốn ấy quê thành,
Mạc-tanh (2) với lại Ghê-ren (3) hai người.
Tín thành thờ phượng Chúa Trời,
Rắp lòng thoát tục tìm nơi tu hành. 10
Hay đâu ý nhiệm thiên đình,
Lại đem chỉ thắm duyên lành buộc trao.
Cùng nhau âu yếm dỗi dào,
Sắt cầm gá ngãi, kết giao châu trần.
Vợ chồng tin cần ái ân, 15
Chỉ lo mến Chúa, nhục thân chẳng hề.

---

(1) Alençon.

(2) Louis-Joseph-Martin. Cha ông Martin là hạng
Capitaine-Chevalier de l'Ordre royal et militaire

(3) Ghérin.

Ơn soi hơn thiệt đôi bề,
Sinh con thêm kẻ rạng nghi Chúa Trời.
Đẹp lòng Chúa đã nhậm lời,
Huệ lan tám đóa (1) tốt tươi mãi miều. 20
Lòng mừng chưa phỉ ắp yêu,
Chủ vườn vội đã chuộng chiều bốn hoa.
Chỉ còn bốn cánh ngọc ngà,
Ngạt ngào hương phất, mặn mà sắc phơi.

---

(1) Tám chị và anh là : *Louise, Pauline, Léonie, Hélène, Louis, Jean Bte, Céline, Marie-Thérèse* — Chữ xiên chỉ bốn người còn sống.

ĐOẠN THỨ HAI

Têrêsa sanh ra — Tuổi bé thơ.

Chúa Trời dành để ơn Người, 25
Ban cho nở chút hoa tươi muôn màng.
Bốn phương bát ngát hương lan,
Thêrê trẻ nữ dịu dàng trở sinh. (1)
Mẹ cha mừng rỡ nước tình,
Xem dường châu ngọc thiên đình phú trao. 30
Thiên thần hiện xuống mừng chào,
Ngợi khen trẻ nữ ngày sau chói lòa.
Dâng con cho Chúa thiên tòa,
Hai ngày rửa tội (2) Maria đặt đầu.
Búp hoa càng nở càng màu, 35
Đã tươi tắn nhụy, lại ngào ngọt hương.
Thêrê sáng dạ phi thường,
Nên ba đã biết mến thương Chúa Trời.
Tấm lòng trong sạch rạng ngời,
Nết na yếu nhiên mọi người yêu thương. 40
Đơn sơ ngay thật mọi đường,
Lỗi làm nhỏ mọn thưa chường xin tha.
Tuổi thơ thanh sạch thiết tha,
Bữa kia tỏ thể mẹ cha mà rằng :
« Mẹ ơi, thương mẹ quá chừng, 45
« Muốn cho Mẹ chết, hồn thăng thiên dàng.

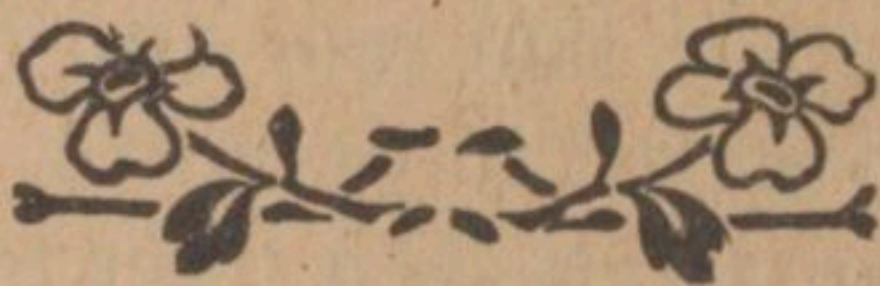
---

(1) 2 Janvier 1873.

(2) 4 Janvier 1873.

« Mẹ đã có dạy rõ ràng :
« Chết rồi mới đặng hiển vang cõi trời. »
Cả nhà nghe trẻ đều cười :
« Bé thơ đã biết nói lời khôn ngoan. » 50
Cha người rất đôi yêu đang,
Bà hoàng hậu bé, tiếng thường gọi con.
Thương mà sửa phạt vẹn toàn,
Thương mà dạy dỗ thiệt hơn mọi đều.
Thêrê tiếng rạng danh bêu, 55
Là nhờ cha mẹ đã nhiều công lao.
Một nhà ơn phước dồi dào,
Chị em trăm trứ, yêu nhau chẳng rời.
Dạy nhau mến Chúa thương người,
Biết đàng lánh tội, tìm nơi trọn lành. 60
Ở ngày phước lạc tuổi xanh,
Bao lần nhớ đến, tâm tình chứa chan !

ĐOẠN THỨ BA

*Mẹ qua đời — Dời về « Buissonnets » —
Cảnh dịu ngọt tuổi xuân.*

Đá kia từng để thử vàng,
Càng nhiều hơn đức, gian nan càng nhiều.
Đang khi sum hiệp ái yêu, 65
Cơn dông dẫu bỗng đánh nhèu nhệ hoa !
Mẹ người mang bệnh trầm kha,
Bốn mươi sáu tuổi Chúa đã rước đi !
Đau lòng tử biệt sanh ly,
Lấy chi báo đáp đền nghì nước non ! 70
Than rằng : dạ thắt héo don !
Mẹ ơi, nỡ bỏ chúng con một đoàn.
Than rằng : tan nát ruột gan,
Hai hàng nhỏ giọt, chứa chan khôn cầm.
Năm con thơ dại cả năm, 75
Khúc nôi mình ốc, ruột tằm vấn vương !
Lấy ai hôn hít mến thương,
Lấy ai chỉ vẽ trăm đường thiệt hư !
Cha rằng : trẻ chớ ưu tư,
Gian nan của Chúa hơn từ thử ta. 80
Thêrê héo hắt mặt hoa !
Mồ côi nên bốn, xót xa gan vàng !
Tiếng kêu : hỡi Mẹ thăm thương !
Chín chiu ruột thắt, hai hàng lệ rơi.
Hoa kia gió đánh tả tơi, 85
Không khô héo, cũng kém tươi đậm màu.

*
* *

Mac-tanh dạ héo như bào,
Con thơ năm bóng ai hầu đỡ nâng !
Tinh hơn tính thiệt xa gần,
Lixơ (1) chốn ấy, người thân còn dì. 90
Dời chơn nường nấu đỡ thì,
Cho con đèn sách tiện bề sớm khuya.
Giã từ cảnh cũ người xưa,
Ra đi một bước, lệ chia đôi hàng.
Trông về, phần mộ, cố hương, 95
Tấm thương tan nát, đoạn trường khúc nôi !
«*Xô-nê*» (2) từ bước đến nơi,
Dì thay thế mẹ vẽ vờ ái ân.
Thê-rê lo lắng chuyên cần,
Theo bên các chị, học văn học kinh. 100
Từ ngày mẹ tách thiên đình,
Thê-rê trấn trịu *Bô-linh* (3) chị hiền.
Hằng kề theo chị liên liên,
Chị như *mẹ-nhỏ* lo riêng em lành.
Mac-tanh thăm biển sâu thành, 105
Gượng cười gượng nói tỏ tình với con !
Bữa thường tới lúc huỳnh hôn,
Cha con viếng Chúa xin ơn bền lòng.
Thê-rê rất đổi ham bông,
Lòng trong sạch, với huệ hồng giống nhau. 110

---

(1) Thành Lisieux

(2) « Buissonnets » tên nhà mới ông Martin ở thành Lisieux.

(3) Pauline : chị thứ hai.

Hằng ngày bẻ các hoa màu,
Hai tay trắng ngọc dọn trau bàn thờ.
Dọn rồi hơ hũ chạy vô,
Kêu cha, cha đến khen vồ : tốt thay !
Có khi trẻ lấy rê cây, 115
Giả làm rượu thuốc đưa rày cho cha.
Mỉn cười cha nhấm gọi là,
Thêrê là ngọc cha già giải khuây.
Có khi vui thú nước mây,
Cha cần, con giở hiệp vầy bến sông 120
Kìa nước bạc, nọ cánh đồng,
Hoa tươi tốt đẹp, hương xông ngạt ngào.
Hiu hiu gió bạt sóng xao,
Lơ thơ chiếc nhạn chít chiu lạc đoàn.
Chín từng mây trắng bỏ màn, 125
Cảnh tươi như vẽ, mê man tâm tình.
Xế chiều bóng ác đã chênh,
Trời chiều vắng vẻ buồn tanh như tờ.
Chơn trời mỗi mắt ngẩn ngo,
Cảnh man mát cảnh, lòng thơ thần lòng. 130
Ác vàng vãi sáng trên sông,
Như chìm như tắm trong dòng bạc xanh.
Xa xa một chiếc thuyền mảnh,
Buồm lan phất phới, gập ghình sóng xao.
Tắm lòng chan chứa biết bao, 135
Linh hồn khác thể thuyền phao giữa vời.
Ước sao như đặt mặt trời,
Chìm vào biển mến, mới vui thỏa tình.

Thế này đất khách linh đình,
Bao giờ tới cõi thiên đình mới an. 140

Đang còn nghĩ ngợi chưa chạn,
Phút đâu chớp biển mưa ngàn, hỡi ôi !

Cha già giục già phản hồi,
Thêrê mển cảnh ngùi ngùi khôn khuây
Lần kia dạo cảnh về chầy. 145

Đêm khuya sao sáng, thức mây rạng ngời.

Nhìn xem cảnh vật hòa trời,
Nam tào ánh tỏ trẻ vui vẻ lòng :

« Cha này, cha hãy ngựa trông,
« Chử « T » Chúa khắc chín từng tên con. » 150

Từ rày dạ trẻ thon von,
Thế gian sống khóc, chẳng còn vui chi !
Ngày nào khỏi chốn lưu ly,
Đặng đôi cánh phụng, bay về thiên cung.

Cha già thấy trẻ, mừng lòng, 155
Ân cần dạy dỗ lấy trong đạo hằng.

Thêrê bé nhỏ siêng năng,
Bữa thường cha ẩm triển trắng vào mình.

Ngồi trên đầu gối cha lành,
Nghe cha giảng giải Thánh kinh, truyện hiền. 160

Nghe thôi dựa ngựa nằm nghiêng,
Nghe không mỗi mệt. nghe liên không nhàm.

Nghe như đã khỏi xác phàm,
Nghe như khoái lạc hỉ hoan cõi trời.

Thật là gương báu trên đời, 165
Cha hiền con thánh rạng soi chẳng cùng.

*
* *

Tuần huờn xuân, hạ, thu, đông,
Bao phen thay đổi, mấy vòng vắn xây.
Trời chiều bóng ngả về tây ;
Ngày vui đã mãn đổi thay đêm buồn ! 170
Thêrê bữa nọ thừa nhân,
Dựa bèn cửa sổ, trông vườn xem hoa.
Trí còn nghĩ ngợi bao la,
Bỗng đâu thấy bóng cha già đi ngang.
Lưng khòm gối yếu gậy nường, 175
Trông qua hình dạng mọi đường như in.
Thêrê mắt thấy động tình,
Phần thương, phần sợ, cầm mình kêu : « Cha. »
Ông già già điếc rảo qua.
Biến đi mất dạng như ma tàng hình. 180
Chị người nghe động, hoảng kinh.
Chạy vào han hỏi sự tình thế nao.
Thêrê thuật lại trước sau,
Chị rằng : « cha vắng, có đâu mà về. »
« Hay em nói sảng nói mê. » 185
Vội vàng ra kiếm, tư bề vắng tanh !
Ấy là ý nhiệm thiên đình.
Cho xem thánh giá còn dành để sau !
Thương cha trí nhớ lòng đau,
Bóng người khòm yếu in vào trái tim. 190

ĐOẠN THỨ BỐN

*Đi học — Phân ly — Bình lạ
— Nữ Vương Thiên đang mỉm cười*

---

*Thêrê vừa tám xuân thiên,
Vào trường tập luyện cần chuyên học hành.
Thiên tư khoáng đạt thông minh,
Siêng năng, khiêm tốn, hiền lành, nết na.
Chị em chúng bạn chuộng mà 195
Bà thầy thương mến thiết tha yêu vì.
Sinh nên có đũa phân bì,
Gắt gay, thêm bớt, nhún trề, dễ khinh
Nữ nhi nín nhịn làm thính,
Thường dùng : nước mắt, đọc kinh trả thù. 200
Đức tài sáng tỏ trắng thu,
Mình càng thêm tuổi, công phu càng đầy.
Cha người rất đổi mừng thay,
Thêrê là ngọc giải khuây lòng già.
Năm con khác thể năm hoa, 205
Sương xuân rười nhuận, đậm đà tốt tươi.
Đóa hoa chiêm chiêm miệng cười.
Gió đưa hây hây, hương phoi ngát ngào.
Ơn thiêng đổ xuống mưa dào.
Một nhà lan huệ, phước nào ví song. 210*

*
* *

Đang khi sum hiệp tung bừng,
Hay đâu những nỗi đau lòng phân ly.

Bô-linh « mẹ nhỏ » *Thêrê*,
Bỏ nơi trần tục mà đi tu hành.
Xin vào Nhà-kín ẩn mình, 215
Tìm bề khổ hạnh tập tành đức hơn.
Chị em khăn khít keo sơn,
Lan nam, huệ bắc, lòng đơn bội hồi !
Hai hàng lông chảnh châu rơi,
Xót xa lòng dạ, ngậm ngùi khóc than ! 220
Chị bèn an ủi ủi an :
« *Thêrê* em hỡi chớ phiền làm chi !
« Đau lòng em ở chị đi,
« Mai sau sum hiệp một khi vui vầy.
« Thế gian tội lỗi đầy đầy, 225
« Hãy ngoảnh mặt, hãy dầy đạp chơn.
« *Giêsu* đáng kính đáng tôn,
« Hãy yêu hãy mến, hãy hôn kính Người.
« Hãy khinh hãy bỏ sự đời,
« Tìm bề phước thật là nơi trọn lành. » 230
Thêrê cảm động tâm tình,
Tấm lòng khao khát dâng mình viện tu.
Gần ngày gặp bạn *Giêsu*,
Bô-linh hăm hở bước vô thánh Đường.
Chị em tan nát lòng vàng, 235
Một cơn ly biệt, mấy hàng lệ tuôn :
« Lấy ai an ủi cơn buồn,
« Lấy ai dạy dỗ, thiết hơn về vời.
« *Bô-linh* yêu dấu, chị ơi,
« Em nguyện theo chị một nơi một đường. » 240

Thêrê nhớ chị thăm thương,
Mình ve thắt thẻo nhuộm vương bình rày.
Mơ màng mê sáng đêm ngày.
Thấy hình quái dị vẽ bày gớm ghê.

Bình này chĩnh tại Xi-phe, 245
Đã thua chước chị, trở về hại em.

Cha già khô héo trái tim,
Miệng cầu, chơn chạy, khôn tìm danh y.

Cả nhà, ba chị cùng dì,
Tận tình lo lắng khác chi mẹ lành. 250

Thương thay thân xác nữ trinh,
Ngày càng rũ liệt mét xanh gầy mòn.

Tiết xuân, hoa nở hương tuôn,
Trông con rồi lại thẹn thường với hoa.

Tấm thương từ đoạn nhỏ sa, 255
Nhìn xem mặt trẻ xót xa lòng già !

Hết tin Biển-thước Hoa-đà,
Ngửa trông Đức Nữ Maria hơn lành.

Hết lòng kính mến, cậy, tin,
Làm tuần «Cứu nhật» nguyện xin khẩn cầu. 260

Cả nhà, cha thăm, chị sầu,
Dưới chơn Đức Nữ vầy châu kêu van.

Thêrê còn chút hơi tàn,
Gượng nhìn Thánh Nữ thở than hiệp tình

Bồng dâu trẻ nữ trực nhìn, 265
Kìa kìa Đức Mẹ tốt xinh quá chừng.

Dung nhan chói lói lạ lùng,
Dịu dàng vui vẻ tới cùng nữ nhi.

Mỉn cười, thiết ái, từ bi,
Bao nhiêu bịnh nảo tức thì biến tan (1).   270
Thêrê tươi tắn dong nhan,
Gối quì tay chấp chứa chan vui mừng.
Đầy nhà vang tiếng lầy lừng,
Cám ơn Đức Mẹ khôn cùng hân hoan.

---

(1) 13 Mai 1883

ĐOẠN THỨ NĂM

*Chịu Lễ lần đầu — Thêm sức — Mất chị yêu đầu
— Con Buồn — Ôn an ủi*

Đông sầu đã vắng, xuân sang, 275
Gió mưa mất bóng, trời quang lộ vừng.
Chim câu rủ rỉ kêu sương,
Như trông nhớ bạn, như thương xót mình !
Hoa kia lật lá, ngã nhành,
Hết đông rồi lại thêm xinh bằng mười. 280
Thêrê tuổi đã vừa mười,
Thước tha nét liễu, hình mai dịu dàng.
Hoa cười ngọc nói đoan trang,
So bề hơn đức lại càng trỗi xa.
Tấm lòng trong ngọc trắng ngà, 285
Tốt tươi khác thể đóa hoa nhiệm màu.
Đề dâng kính Chúa Giêsu,
Cho Người nặng nịu mới phu phỉ tình.
Trí thường chí quyết định ninh :
« Phải nên thánh cả, phải tinh sạch ròn. 290
« Lòng đâu có dám cậy lòng,
« Ngựa trông thần lực thiên cung phù trì.
« Thế gian nỡ có ra chi,
« Công danh bánh vẽ, vinh huê mây tàn.
« Kia ai lịch sự, giàu sang, 295
« Chết kia cướp hết dung nhan tiền tài.
« Phù vân thăm bầy sự đời,
« Chẳng qua phước thật làm tôi Chúa Trời. »

Yểng thiêng chiếu gội sáng soi,
Thêrê nểm dâng lấy mùi thiên cung. 300

Kìa ngày rước lễ vỡ lòng,
Kìa ngày khao khát ước trông đợi chờ.
Tấm lòng sạch sẽ trẻ thơ,
Chỉ thương chỉ nhớ *Giêsu* Bạ tình.

Hằng ngày làm việc hăm mình, 305
Nư hoa bát ngát cắm bình hương thơm.

Hằng ngày hằng dọn linh hồn,
Lòng càng tinh sạch, được ơn càng nhiều.

Kìa ngày hiệp với *Giêsu*,
Ôi ! ngày phước lộc bây giờ là đây (1). 310

Phủ nguyên cá nước rồng mây,
Mặc tình bơi lội, liệng bay mặc tình.

Thêrê như đắm chìm mình,
Trầm trong biển ái khiết trinh nhiệm mầu !

Càng dắm càng thắm, càng sâu, 315
Thêrê tan mất, thể âu sáp lò.

Chỉ còn một *Chúa* *Giêsu*,
Ngọt ngào khoái lạc say no lòng vàng.

Cao sâu ơn *Chúa* dịu dàng,
Tâm thần cảm động, hai hàng lệ rơi. 320

Lòng càng gớm ghiếc sự đời,
Bao nhiêu vui vẻ, nên mùi đắng cay.

Linh hồn vượt chín tầng mây,
Mùi đời thể tục đập giày dưới chơn.

Đến kỳ chịu *Chúa* Thánh Thần, (2) 325

---

(1) 8 Mai 1884. — (2) 14 Juin 1884.

Nguồn nhờn đức cả, mạch ơn đầy tràn.

Đuộm nhuần thần lực vững vàng,
Thê-rê khao khát gian nan lao phiền.

Ước ao chịu khó liên liên,
Đền bồi phạt tạ tội khiên nhờn loài. 330

*
* *

Cối đời nhiều nổi đắng cay,
Đang vui sum hiệp, tiếp ngày phân ly.

Mới hay thế sự phi vi,
Chữ sâu đắp đổi, chữ bi xây vắn.

Bô-linh trước đã lánh trần, 335
Ma-ri nay lại theo chân vào dòng!

Thê-rê tan nát tấm lòng,
« Khi buồn khi cực, ai hòng ủi an.

« *Ma-ri* chị rất mến thương!
« Thương mà cách biệt, đoạn trường thiết tha.
Cúi đầu vưng ý Chúa Cha, [340

Ruột tấm đòi đoạn, châu sa vắn dài.

Thê-rê còn nổi chông gai,
Lòng sinh bối rối, như vầy mối tơ.

Ai người tâm phúc cậy nhờ? 345
Khi phiền an ủi, khi ngờ giải phân.

Xốn xang gang tấc một thân,
Buồn sầu áy náy muôn phần chẳng an!

Giữa vời sóng cả, thuyền nan,
Linh đình gió dập, mệnh mang sóng đùa. 350
Một mình sức yếu thân cô,

Tên tang bọt nước nhấp nhô mặt gành !

Ngửa trông Chúa cả thiên đình,
Đám mây đã áng trời xanh bao giờ !

Thảm thương chút dạ ngây thơ, 335
Thêrê cứ vững cây nhờ thiên cung.

Thảo ngay động thấu cữu trùng,
Lượng nhơn chẳng bỏ tấm lòng thơ nhi.

Phá tan mọi nỗi sầu bi,
Chúa lau nước mắt, còn chi ưu phiền. 360

Trí lòng lại được bình yên,
Mến thương khao khát bay lên cõi trời.

ĐOẠN THỨ SÁU

*Ơn lễ Sinh Nhật — Sốt sắng cứu linh hồn —
Xin Cha cho vào Nhà-kín hồi 15 tuổi —
Bề trên bác lời.*

Càng suy càng chán sự đời,
Nữ trinh chí quyết tìm nơi trọn lành.
Giêsu giúp dứt tơ mảnh, 365
Đổi lòng nhi nữ nên danh anh hùng.
Ơn thiêng mạnh mẽ lạ lòng (1)
Chẳng còn nhút nhát bệu lòng như xưa.
Từ đây dung chút sống thừa,
Để đền ơn Chúa, để ngừa tội khiên. 370
Ngày kia xem lễ cầu nguyện,
Lễ rồi xếp sách, ảnh xiên ra ngoài.
Thấy hình Chuộc-tội giăng tay,
Máu tuôn ròng rã, xể xài nương long.
Thê-rê đau xót tấm lòng, 375
Máu châu báu đồ, thấy không ai màng!
Thế gian rất đổi phụ phàng.
Địa-hình sa đắm, thiên đàng lảng xao!
Giêsu mến khát mến khao,
Không người nhỏ giọt, thấm vào tâm can. 380
Tấm thương thốn thức lòng vàng,
Quyết dung đôi chút ủi an Bạ-lành.
Lòng thơ hăm hờ chí tình,
Cứu người tội lụy khỏi hình hỏa diêm.

---

(1) 25 Décembre 1886

Lửa thiêng nung đốt trái tim, 385
Nữ nhi vót được người chìm đắm sa.

Có thẳng độc ác xấu xa,
Giết người giết của, tội đà khôn dung.
Tro như đá, cứng như đồng,
Gần ngày xử tử, không lòng ăn năn. 390

Địa hình trước mắt cũng rằng,
Xua lời an ủi, khẳng khẳng một bề.
Thêrê nước mắt dầm dề,
Than rằng : sao hãy đắm mê dàng tà.

Uổng công máu Chúa đổ ra, 395
Linh hồn sẽ phải đắm sa địa-hình.

Nữ nhi cầu nguyện, hãm mình,
Cho người cứng cõi động tình ăn năn.

Chúa Trời nhậm tiếng kêu van,
Tội nhờn điệu đến pháp tràng, hỡi ôi ! 400

Gương kia kẻ cồ đã rồi,
Bỗng liền mềm dạ, bồi hồi lệ tuôn !

Trực nhìn « Chuộc-tội » thấm thương,
Miệng hôn năm dấu, cổ gương thọ hình.

Gương xưa theo kẻ trộm lành, 405
Công ơn cứu chuộc đâu đành uổng công !

Thêrê thỏa dạ hã lòng,
Trận đầu cướp được toàn công giặc thù.

Ấy là trái chiến cây tơ,
Là sương giải khát Giêsu Bận-lành. 410

Thêrê hết sống vì mình,
Hết còn thiết đến thể tình trần gian.

Một mơ một tưởng thiên đàng,
Một yêu một mến bàng hoàng Giêsu.
Xác này như ngục giam tù, 415
Ngày nào thoát đặng, vãn cù tiêu diêu.

Thánh giá kia, hoá mũ triều,
Đắng cay của thế, ngọt ngào cho ta.
Trái tim lửa đốt ngọn lò, 420
Vàng mười vô lửa, mới ra vàng mười !

Góm chề thế sự cuộc đời,
Đem lòng tuyết bạch tìm nơi tịnh thành.
Nhà dòng-kín, chốn quang minh,
Thérê đã quyết dâng mình ẩn tu. 425

Kìa là Bạn-thánh Giêsu,
Tấm lòng dung trót, mới no phỉ lòng.
Sự tình cũng khó lắm song,
Đề thì uất ức, nói, không ra lời. 430

Dĩ rằng chẳng dám hỏ môi,
Nỗi mình mơ muốn, biết ai phân trần !
Cùng cha, muốn nói lại ngần !
Thương cha những nghĩ nỗi gần nỗi xa :

« Tuổi già tóc bạc sương pha,
« Lấy ai khuya sớm cho cha giải lòng.
« Tâm thần rồi tợ bông bong, 435
« Phân ly này để hai dòng sầu tuôn.

« Trước đà tế lễ hai con,
Phen này chẳng khăng thì còn trông chi !»
Thérê rất đôi sầu bi,
Hết lòng nguyện Chúa phù trì hồng ân. 440

Đình ninh chọn lễ Thánh Thần,
Đem bày gan tấc, phụ thân tỏ lòng.

Khai quang ơn thánh soi trong,
Kéo mà bối rối nói không ra lời.

* .

Trời chiều én mùa nhận cười, 445
Cảnh xinh tranh vẽ, hoa tươi phơi màu.

Mấy vùng mây trắng bạc phau,
Gió hiu hiu mát, lá lão xào rung.

Mac-tanh nhưn buổi hứng lòng,
Bước chơn dạo cảnh gấm công tạo thành. 450

Chứa chan những nỗi bên mình,
Người ngồi trí ngẩn mây xanh cõi trời.

Dịp đầu may mắn vô hồi,
Thê-rê rón rén lại ngồi bên cha.

Đầm đầm giọt lệ nhỏ sa, 455
Cha già ôm trẻ thiết tha vào lòng :

« Cớ chi nước mắt rờn rờn ?
« Ở con yêu dấu, tỏ cùng cha hay ? »

Thê-rê giọt vắn giọt dài,
Khôn ngăn tấc dạ, tỏ bày tâm can. 460

Cha già sùi sụt chứa chan,
Ông bèn chơn bước, cho lang lãng sầu.

Kề cha, trẻ dựa nghiêng đầu,
Nhỏ to tỏ nỗi bấy lâu khân nguyên :

« Lòng con quyết lánh trần duyên, 465
« Vào nơi Dòng-kín *Ca-mên* (1) thánh đường.

---

(1) Carmel.

« Xin cha khăng gác tình thương,
« Cho con theo dõi hai gương chị rày.
« Bóng tà ác ngã về tây,
« Trăn cam con chịu, từ đây lỗi nghi. 470
« Đau lòng cắt ruột phân ly,
« Dâng con tế lễ, Chúa thì trả công. »
Cha già ứa lụy đôi tròng,
« Chúa đà đòi lễ, cha hòng cải sao ?
« Nghĩ vì con hãy thơ dào, 475
« E khi biến cải, trở vào trở ra ? »
Trẻ rằng : « cha chớ lo xa,
« Sức hèn có Chúa, con đà quyết xong. »
Thấy con son sắt một lòng,
Nghĩ suy cạn lẽ, cha không cần lời. 480
Tưởng đà cá nước dấm khơi,
Cánh bằng nhẹ gió, phương trời mây xanh.
Nào hay sự thế chông chinh,
Gay go mấy khúc, gập ghình lắm phen !
Câu người nghe nói quở liền : 485
« Con còn thơ dại, sao nên định liễu.
« Mười lăm tuổi, ấy bao nhiêu ?
« Vào Dòng nhiệm nhứt là điều không ngoan. »
Thêrê xiết nỗi bàng hoàng,
Thành sầu chất chứa, ruột gan rã rời. 490
Chỉ còn trông Chúa nhậm lời,
Dẹp dàng gai góc, giúp người gian nguy !
Giữa cơn mưa gió chẳng vì,
Đêm đen biển thẳm, tư bề sấm vang.

Một mình một chiếc thuyền nan, 495
Ba đào sóng簸, trăm đàng hải kinh !

Xem lên bắc đầu khăn xin :

« Gian nan nguy hiểm, Mẹ lành cứu con ! »

Chín từng rạng tấm lòng son,
Nư xưa, một tiếng : lạng cơn ba đào. 500

Cậu người nghĩ cạn trước sau,
Chẳng còn đón ngõ ngăn rào, lại khuyên.

Thê nguyên đã phỉ nguyên,
Phen này cá nước gặp duyên phen này.

Ai hay rồng chửa bén mây, 505
Bề trên Nhà-kín bác ngay đơn trình.

Rằng : mười lăm tuổi thơ sanh,
Luật dòng chẳng nhận, phải đành lui chơn !

Quả lời : họa chí vô đơn,
Thử xem dạ sắt có sờn lòng son. 510

Thê tính nội nước non,
Bề trên tuy vậy, hãy còn Bề trên.

Việc đời phải biết kinh quyền,
Ý thiêng mầu nhiệm khiến nên phải vầy.

Cha rằng : « con hãy làm khuây, 515
« Rảnh ngày, ta tới trình bày Đức Cha.

« Quyền cao, người chuẩn họa là,
« Bấy giờ dấu chắc Chúa đã chọn con. »

Ngùi ngùi ruột thắt héo don,
Vâng lời cũng gượng, lấy buồn làm vui ! 520

*
* *

Quang âm cánb én giục thoi,
Cha con dịp tốt lần nơi tỉnh thành.

Vào châu Giám-mục tại dinh,
Rục rè e lệ, thường tình nữ nhi !
Một mình đứng tính ngời suy, 525
Cả mình run rẩy, chơn đi chẳng dờ.
Đức Cha vui vẻ khuyên mời,
Trẻ thơ rón rén khúc nôi tỏ bày :
« Những là mơ ước cầu thay,
« Dâng mình cho Chúa những ngày nên ba. 530
« Mười lăm tuổi, cũng đã dà,
« Đức Cha ưng thuận, thì là được ngay ! »
Đức Cha cười đáp, rằng : « hay,
« Ngặt vì luật thánh chẳng tây người phạm.
« Vưng lời con chịu cho cam, 535
« Để xem ý Chúa định làm thế nao !
« Việc này có Đấng rất cao.
« Giáo Tông cha cả phê vào mới xong ! »
Tiếng đâu tê da tái lòng,
Hai hàng lụy nhỏ như dòng thác sa : 540
« Bao giờ qua đặng Rôma ?
« Bao giờ cho Đức Thánh Cha nhậm lời ? »
Cha rằng : « con khá làm vui,
« Chúa trên muốn thử, khiến xui phải vầy !
« Ít lâu sẽ có dịp may, 545
« Sẵn đoàn giáo hữu ít ngày sẽ sang.
« Xếp thu hành lý nhập đoàn.
« Con về vui vẻ bằng ngàn khi đi. »
Ủi an lời cũng đỡ thì,
Mạch sầu cuộn cuộn, khôn bề tắc khô ! 550

ĐOẠN THỨ BẢY

*Sang Rôma — Châu Đức Thánh Cha
— Được tin trả lời — Ba tháng trông đợi*

Phapha Đại phụ Lê-ô (1),
Mở ban toàn xá để đò Giáo-Hoàng.
Tứ phương giáo hữu dờ sang,
Trước nhờ ơn thánh, sau mừng Cha chung.
Thêrê phỉ dạ đợi trông, 555
Cha già cùng chị cũng đồng chải đi.
Trải bao nước lạ non kỳ,
Núi cao bạc tuyết, cây trĩ nặng sương.
Trăm hoa đua nở tuôn hương,
Chốn như nệm trái, nơi đường gấm thêu. 560
Người xinh cảnh lại mỹ miều.
Nước non ra vẻ như chịu chuộng ai !
Thêrê ngắm cảnh mê say,
Ngậm ngùi khen phép ngợi tài Hóa công.
Đã xem việc Đấng vô cùng, 565
Rày trông trí hóa lạ lòng người ta.
Xe vừa đến cõi I-ta (2),
Mi-lân (3) biên giới, nguy nga thánh đền
Đá hoa toàn dưới lối trên,
Khen tài chạm trổ, khen bền công phu 570

---

(1) Đức Giáo Tông Léon XIII.

(2) Italie.

(3) Thành Milan.

Rồi ra du ngoạn thành đô,
Đền chen chật đất, tháp nò nức trời.
Cảnh tươi người lại như giời,
Thanh thao phong nhã, mỉm cười khách xa.
Người mê cảnh, cảnh lân la, 575
Đang còn man mát, bỗng đã phải đi.
Bỏ *Mi-lăn*, tới *Vê-ni* (1),
Xem chiều thủy tú, có bề phong quang.
Tiếng chèo lải rải nhật khoan,
Con thuyền giỡn sóng, tiếng đàn nhịp dây. 580
Bao nhiêu dinh thự lầu đài,
Nửa chìm đáy nước, nửa bày trên khơi.
Trường giang một dãy vui vui,
Tàu chen tợ lá, cột phoi thành rừng.
Vê-ni cảnh chẳng mẩn lòng, 585
Để qua *Lô-rết* (2) mà trông chốn mầu.
Một vùng hoa cỏ trước sau,
Thiên nhiên bức vẽ, khéo màu điểm trang.
Giữa nơi thanh tịnh u nhàn,
Đức Bà đã chọn để ban ơn lành. 590
Nhà xưa Thánh Thất đồ đình,
Ở *Na-da-rét*, cách nghìn dặm xa.
Phép thiêng, thần kiệu đem qua,
Để nơi *Lô-rết* một tòa y nguyên !
Để chơn vào chốn thánh đền, 595
Lòng bùng khuôn nhớ : « Sấm truyền chép ghi.

---

(1) Thành Venise.

(2) Thành Lorette.

« Ba mươi năm ần nường thì,
« Giê-su, Thánh Mẫu, Giuse cũng đồng.
« Lúc khôn lớn, thuở ẵm bồng,
« Mồ hôi tuôn rười khắp trong nhà nầy ! 600
« Thương ôi ! Chúa cả cao dày,
« Nường nơi tiện bạc, đấng cay muôn phần.
« Trót ba mươi tuổi nhọc nhằn,
« Ai suy chẳng động, tâm thần lụy sa ? »
Đang còn quyến luyến thiết tha, 605
Oai nghiêm kia chốn Rôma đô thành.
Đền vàng cửa ngọc thình thình,
Ngựa xe gióng giã, mắt nhìn quên thôi.
Phù vân phú quý cuộc đời,
Dễ xem hư huyền cảm người cao siêu ! 610
Rôma xưa tiếng bao nhiêu
Tang thương mấy nỗi tiêu điều cỏ cây !
Cô-li-xê (1) nọ ai bày ?
Bao la mấy trượng, rộng dài nghinh ngang.
Xưa đây là chỗ hí tràng, 615
Là nơi đua vật, giết muông, đấu người.
Là nơi các thánh Chúa Trời,
Biêu gương trung liệt, đập đời vinh ba !
Máu tuôn tưới khắp sơn hà,
Điểm tô đạo thánh đậm đà nét son ! 620
Giờ đây ai mất ai còn ?
Ngàn năm kim cổ, nước non chứng tình.
Thoáng qua mấy chốc oai thanh,

---

(1) Colisée.

Tường xiêu mái đổ, rêu xanh lở mờ.

Lòng thơ sốt sắng gương xưa, 625

Miệng hôn đất thánh, trí mơ ơn lành :

« Xin cho tôi đặt hi sinh,

Đem thân bèo bọt, đáp tình mến thương.

Đoạn thôi xuống giếng xem tường,

Nơi kêu : « Mộ-động » (1) lạ đường xưa nay. 630

Đường ngang, nẻo dọc như xây,

Cao lên mấy trượng rộng dài thình thình.

Ngày xưa đạo thánh tan tành,

Giáo như lánh nạn, ẩn mình chốn ni.

Kìa là mộ thánh Xê-xi (2), 635

Vì danh nghĩa Chúa, đã hi sinh mình.

Bao nhiêu cổ tích lưu danh,

Như khước như gọi tâm tình bấy nhiêu !

Thê-rê trẻ cũng trở trêu,

Vào năm huyết trống, như chịu thánh xưa : 640

« Trọng thay tử đạo lá cờ,

« Trẻ nay chẳng được, xin nhờ chút hơi ! »

Sáu ngày ngoạn cảnh đã rồi,

Lo vào châu Đăng trên đời cao sang. (3)

Nghĩ thôi dạ rất kinh hoàng, 645

Lạnh như giá rét, xuất trần mồ hôi.

Trái tim trống đánh mấy hồi,

Buông lao trót lỗ, đành thôi phen này !

---

(1) Catacombes.

(2) Sainte Cécile.

(3) 20 Novembre 1887

Ti-căn (1) chốn ấy quí thay,
Lưu ly cửa ngọc, đèn xây ánh vàng 650
Kính độ xứng vị Giáo-Hoàng,
Cha chung giáo hữu, bốn phang phục quyền.
Thê-rê nặng nỗi ưu phiền,
Muôn xinh ngàn quí cung đèn, cũng ngo.
Bái châu tiếng giục đến giờ, 655
Lê-ô Cha cả ngự vô ngại rồng.
Dịu dàng ái tuất nghi dung,
Hồng-y Tể-tướng vầy chung bệ vàng.
Giáo nhưn nam nữ một đoàn,
Tiếp nhau quí gối, hôn chơn tay người. 660
Chẳng ai đặt phép trình lời,
Lặng trang chịu dấu lành, rồi lui ra.
Phen này đến lược *Rê-xa*,
Mình run khắp khởi, mắt lòa chứa chan.
Hôn tay, đoạn thỏ thẻ rằng : 665
« Lạy Cha chí thánh, xin ban ơn này :
Thánh Cha cúi mặt nghiêng tai,
« Cho vào Nhà-kín tuổi rày mười lăm. »
Mỉn cười : « Con hãy an tâm,
« Bề trên sẽ định, con khâm phục tùng. » 670
Chấp tay trên gối Giáo-Tông,
Khấn rằng : « Cha phán thì xong mọi điều. »
Thánh Cha tỏ dấu ái yêu,
Rằng : « như Chúa định, con vào chẳng sai ! »
Thê-rê còn ước nói dài, 675

---

(1) Đèn Vatican.

Hai quan hộ vệ kéo vai, phải lia
Thê-rê bịn rịn trăm bề,
Hai hàng châu lụy dầm dề nhỏ sa.
Cúi đầu vưng ý thánh Cha,
Chén cay đắng trước, xin pha lệ rày ! 680
Trời kia cũng xót thương vay,
Khôn đem ánh sáng chói ngày u minh.
Giọt mưa rĩ rã chia tình,
Người buồn cảnh cũng chẳng xinh được nào !
Lòng thơ xao giữa ba đào, 685
Giê-su như ngủ để sao mặc thuyền !
Chấp kinh âu phải từng quyền,
Ơn trên nếu định, thì nên mọi bề !
Lấy trong ý tứ mà suy,
Mười phần trông cũng được khi đôi phần. 690
Ôm sầu đợi cuộc xây vắn,
Lo đâu qua ý Chúa phân định rày !

*
* *

Mấy ngày dạo cảnh nước mây,
Những nơi báu tích, lâu đài điện cung.
Những nơi các thánh lạ lùng, 695
Lấy hương nhơn đức mà xông đất trời.
Gương xưa treo để cho đời,
Cao sang hiển thánh, rạng ngời danh biêu.
Đất sao đất rất phì nhiêu,
Sanh muôn ngọc qui, trổ nhiều hoa thơm ? 700
Đương buồn gặp chút giải cơn,
Cũng là đáp đổi, cày ơn hộ phù.

Mấy tuần viếng các đền thờ,
Bao nhiêu chốn thánh tích xưa ghi truyền.
Thôi đành ôm nỗi ưu phiền, 705

Dời chơn giã cảnh, trông miền cố hương !
Trải bao non nước lạ thường,
Phong quang tô điểm, một phương đất trời !
Người buồn, cảnh khéo trêu người,
Để ai vui vẻ, lụy rơi một mình ! 710

Từ ngày về chốn gia đình,
Ra vào bức tức, trông tin nhận về !
Giê-su muốn thử nhiều bề,
Vàng mười gặp lửa càng xuê màu vàng !
Ít tuần gặp bức thơ sang ; 715

« *Thérê* con hỡi, hãy an tâm chờ.

« Trong ba tháng nữa đến giờ,
Giê-su sẽ rước con vô thánh đền. »

Than rằng : « Ngày ước đêm nguyên,
« Bao giờ dặng cánh bay lên cõi trời. 720

« Bao giờ giũ sạch cuộc đời,
« Bao giờ kết hiệp chẳng rời Giê-su !

« Thương ôi, ba tháng đợi chờ,
« Ngày man mát tưởng, đêm hờ hững trông.

« Bữa thương lòng dạn lấy lòng, 725
« Trau giồi nét đức, bạn cùng Giê-su ;

ĐOẠN THỨ TÁM.

*Vào Nhà-kín — Chịu thử — Gá bạn
thiêng liêng — Vít thương lòng.*

Đến ngày mồng chín tháng tư, (1)
Thiên đàng mở rộng đường cù thỉnh thỉnh.
Là ngày « Thần Sứ truyền tin, »
Dở chơn khỏi thế, dâng mình thánh cung ! 730
Buổi chiều dưới bóng đèn chong,
Cha già, hai chị ngồi cùng tiệc ly.
Thương ôi ! chua xót nảo nề !
Hàn huyền những nổi, trăm bề tơ vương !
Nhìn nhau, giọt lụy nhỏ tuôn, 735
Nghẹn ngào, thấm cảnh ly hương, biệt tình !
« Tuổi già bóng ngã đầu ngành,
« Sớm an tối ửi ai đành thay con.
« Có con khỏa thảm khuây buồn,
« Con đi, cha cũng chết luôn từ rày ! 740
« Chúa ôi ! chén đắng trao đầy,
« Chín chiu quặn khúc, hai tay dám từ !
« Chị rằng : Em hỡi, em thơ !
« Bây giờ cách biệt, bao giờ hiệp nhau ! »
Trẻ rằng : « Cha chớ ưu sầu, 745
« Rày cha mất một, ngày sau đặng mười.
« Xin cha vưng ý Chúa Trời,
« Việc Người đã định, ơn Người sẽ toan !

---

(1) 9 Avril 1888.

« Giã cha ở lại bằng an,
« Đau lòng phân rẽ, đôi đành biệt ly ! 750
« Từ đây một bước một lìa,
« Không con, có Chúa đỡ khi cực lòng ! »
Nỗi niềm biết nói sao xong,
Hôn cha, gạt lệ, kéo lòng lại xiêu !
« Giã từ hai chị dâu yêu, 755
« Cha già gọi lại sớm chiều trên cam.
« Tam lìa em bắc, chị nam,
« Còn ngày sum hiệp, Chúa làm ắt nên ! »
Giã từ cảnh cũ người quen,
Cuộc đời đưa mắt, một phen dứt lìa. 760
Cả nhà tiễn biệt *Thê-rê*,
Đem nhau tới chốn oai nghi thánh đường !
Kìa kìa cửa phước mở toang,
Thê-rê quì gối cha ban phép lành.
Mac-tanh xúc động tâm tình, 765
Giơ tay chúc phước, mắt nhìn, lệ sa !
« Con ơi, con hỡi *Rê-xa* !
« Bồi chung nghĩa Chúa, nên cha vưng lòng !
Đang còn thốn thức nường long,
Cửa đen khép lại, bóng hồng khuất xa ! 770
Ôm lòng chín khúc thiết tha,
Nỗi thương nỗi nhớ biết là khi nguôi.

*
* *

Kể từ chốn thánh thánh thơi,
Phỉ lòng cá nước lội bơi mặc tình.

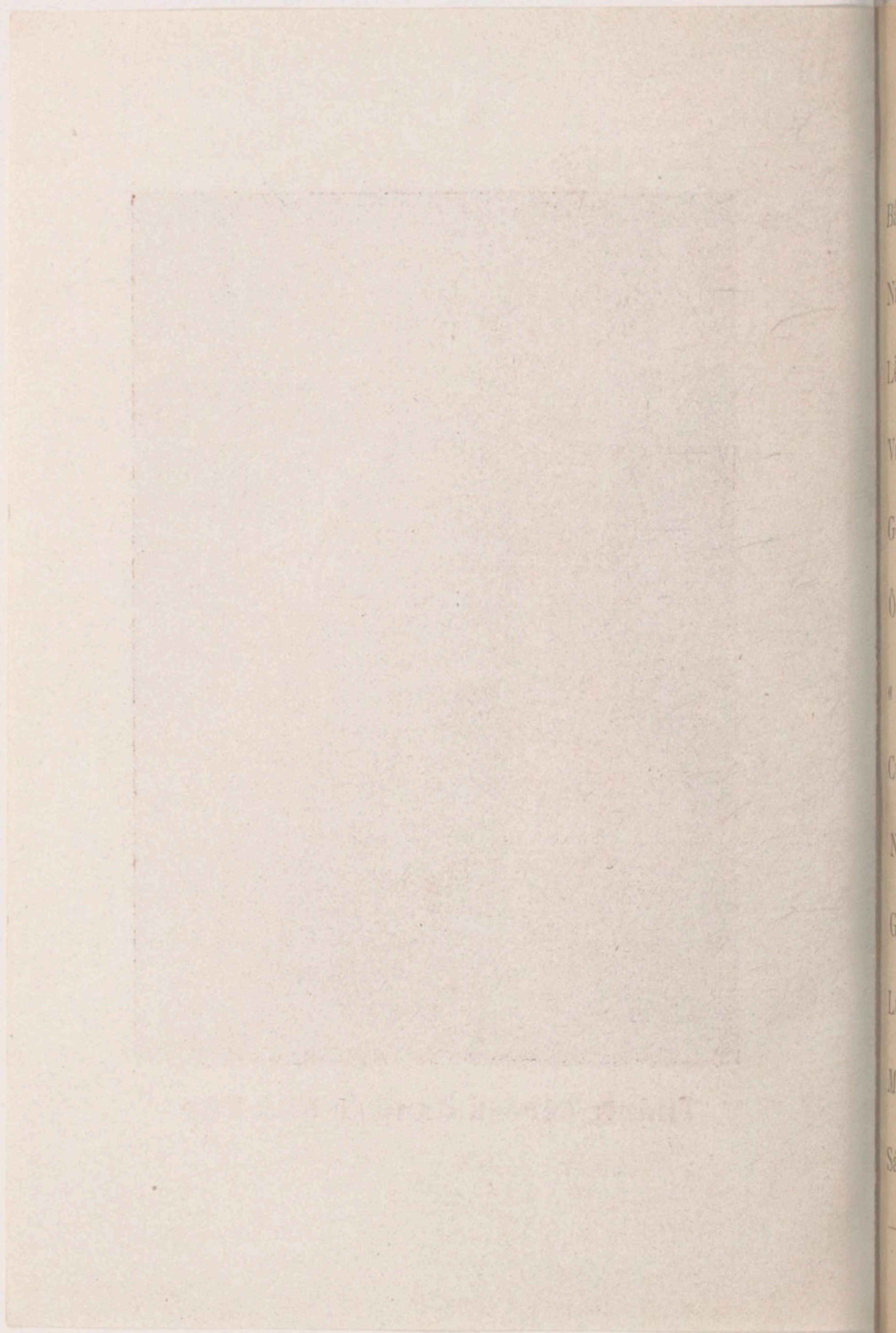
Kìa là biển lặng trời thanh, 775
Thuyền lan trình nữ, buồm mảnh phất phơ !
Rộng dàng, biển thánh tranh đua,
Vách ngăn niềm tục, gió xua bụi trần !
Hay đâu thân khổ với thân,
Còn nơi biển thẽ, ghe lần bạt xiêu ! 780
Chúa thường thử kẻ Người yêu,
Cho già ngọn lửa mà biêu lòng vàng !
Thê-rê chín chắn một dàng,
Bề trên thường lại rầy oan mấy lần.
Nào là : con chẳng siêng cần, 785
Để nhà nhện đóng, để sân cỏ giành !
Lỗi ai chẳng tại lỗi mình,
Cúi đầu cam chịu lặng thinh một bề !
Bao nhiêu thánh giá nặng nề,
Tay gơ với lãnh, vai kề vác mang ! 790
Lòng vui chẳng tiếng thở than,
Càng lâm sự khó lại càng ước ao.
Linh hồn tuyết ánh lâu lâu,
Bợn nhờn khôn nhiễm, được vào gương trong !
Đơn sơ tánh xuất bối lòng, 795
Không hề giấu giếm, lời dùng quanh co.
Chỉ lo đẹp ý Giê-su,
Cầm mình không có, muốn cho quên mình.
Giê-su gá ngã trao tình,
Trăm điều chỉ quyết Bạn lành được vui. 800
Thương yêu giúp đỡ mọi người,
Việc dầu nhỏ mọn, chẳng coi rẻ thường.

Thánh Têrêsa đang ở Nhà Tập

Vật dùng qui tốt nhin nhường,
Bằng lòng thốn thiếu, tuyệt đường ý riêng.
Trọn lành mấy nấc thang thiêng, 805
Nữ trinh đã vượt trong miền đức nhơn !
Kìa ngày định nghĩa thiêng dươn,
Lễ làm « Mặc áo » phép thường xưa nay. (1)
Lòng thơ phới phới vui đầy,
Vui nầy cho bỏ những ngày ước mong. 810
Thướt tha áo tuyết trắng trong,
Gót son khép khởi, cửa dòng bước ra.
Cha con mằng, tủi chan hòa,
Ôm con vào dạ, thiết tha nói lời :
« Ở hoàng hậu nhỏ, con ôi ! 815
« Hôm nay Chúa cả trên trời rước con ! »
Cha già hăm hờ khởi hoàn,
Cuộc vui sau hết ủi an lòng già !
Khen người đức rạng nhơn lò,
Năm con tế lễ đủ hòa cả năm ! 820
Khen người mến Chúa tận tâm,
Gian nan mấy lúc cũng cam một lòng.
Rằng : « Nước loạn rõ tôi trung,
Lửa kia từng luyện cho ròng vàng thau !
Cha con từ lúc phân nhau, 825
Mạc-tanh bịnh trọng, sức hao, đèn tàn.
Danh y, diệu dược vô phương,
Sáu năm đau đớn trên giường xót xa.
Năm con còn một lại nhà,

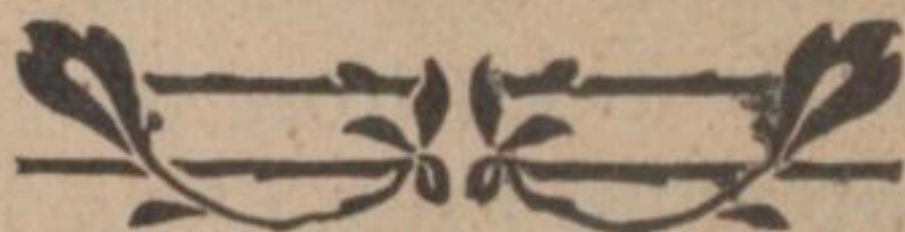
(1) 10 Janvier 1889.

Xê-linh (1) báo hiếu cho cha thay vì ! 830

Mạc-tanh mạnh mẽ cang nghị,
Vui lòng chịu khó không hề thở than
Thương thay trẻ ở tu dàng,
Nhớ cha trăm nỗi, chứa chan đôi dòng !

Vít thương như xé tấm lòng, 835
Nghĩ bao nhiêu, lại ghen ngừng bấy nhiêu !
Đắng cay chén Chúa rót trao,
Cam lòng tay lạnh, uống vào cạn ly !

---

(1) Céline.

ĐOẠN THỨ CHÍN

*Cấm phòng khẩn hứa — Phối hiệp với Giêsu
Bạn lành — Cha qua đời —
Của lễ mến thương.*

Xuân đi rồi lại xuân về,
Huê trên núi thánh tới kỳ đơm bông. 840

Thêrê đến lúc cấm phòng,
Dọn mình khẩn hứa luật dòng giữ ba (1).

Satan mưu quỷ chước tà,
Khuấy lòng rối trí suy ra trăm đàng.
Rằng : « Sao đành bỏ thế gian, 845

« Chúa trên chẳng gọi vào hàng viện tu.
« Một mình tự quyết lấy cho,
« Không ơn thánh giúp, dầu lo, được nào ? »

Đêm ngày dạ trẻ xôn xao,
Ngửa trông Chúa khiến ba đào lặng an ! 850

Giêsu thương bạn nguy nan,
Ban ơn yên ủi dịu dàng bề trong.

Quỷ ma chước dối không xong,
Nữ trinh lòng được vững lòng hơn xưa.
Từ rày chỉ mến Giêsu, 855

Trái tim dâng trót cho Vua thiên đàng.

Tới ngày khẩn hứa, hỉ hoan (2),
Ngày nhi nữ mọn nên hoàng hậu xinh !

---

(1) Khẩn hứa giữ ba điều : Sạch sẽ — khó khăn —
vâng lời.

(2) 8 Septembre 1890.

Trời chiều đứng ngăm cao, xanh,
Thấy sao nhấp nháng tâm tình băng khuâng.
Than rằng : ví được cánh bằng, [860
Bay lên thiên quốc hiệp cùng Giêsu !

*
* *

Náu nường nhanh bóng tang du,
Cúc tàn sen nở hạ thu xây vắn.
Tiết trời phải lúc phong vân, 865
Nhà dòng vương nhiệm tai nạn bịnh lây.
Kẻ đau người chết thảm thay !
Chị kia hơi tắt, em này nổi theo.
Xác ve mình hạc mét meo,
Gượng đi gượng đứng giúp nhau buổi cùng!870
Con ma chết rảo ngoài trong,
Chô-rô (1) vắng vẻ, ngăn phòng lạnh tanh.
Chỉ còn hai chị khỏe mình,
Với *Thêrê* nữa phải đành lo toan !
Nữ trinh 'trải hết lòng vàng, 875
Hoa trau xác chết, thuốc thang kẻ còn !
Giúp lo chẳng phút nghỉ chơn.
Càng làm việc lắm,ặng ơn vui nhiều.
Lần lần bịnh bớt ngật nghèo,
Nhà dòng sống lại, bao nhiêu nổi mắng ; 880
Từ ngày vàng biết tuổi vàng.
Thêrê bay bổng trong đàn thiêng liêng.
Triển trang khác thể con hiền,
Chui vào lòng Chúa bình yên ngọt ngào.

(1) *Chô-rô* : chỗ hát kinh trong nhà thờ.

Vui buồn thỏ thẻ làm sao, 885
Ái yêu trần trụi kê vào liễu lo.

Nhơn từ quảng đại Giê-su,
Mọi đều trông ước ban cho phỉ nguyện.
Thưởng lòng trung tín vẹn tuyền,
Nghĩa đi ơn lại là duyên đất trời ! 890

Tánh ham thơ, phú, vẽ vờ,
Ước sao ngọn bút dễ phơ nét lòng.
Bô-linh thi họa mặn nồng,
Thê-rê mẫn chí càng trông học đòi.
Giê-su ngự ần lòng người, 895

Là Thầy khéo léo trên đời, thông ra.
Thê-rê thi họa khéo là,
Nét son tươi tắn, bút hoa dồi dào !
Phú thơ, bút hạ nên câu,
Nhẹ nhàng thoang thoảng, đã mau lại tài ! 900

Chị em ngẩn trí khen hay,
Không thầy mà giỏi, có thầy kém xa !
Thìn lòng chẳng chút kiêu ngoa,
Thêm nhiều tài trí, nết na càng nhiều.
Giê-su ra dáng chuộng chịu, 905
Đã thương, thương đáp, bởi yêu, yêu đền.

Nữ trinh, hễ ước, phỉ nguyện,
Giê-su phép tắc nhơn hiền khoan dong.

*
* *

Thê-rê còn nỗi đau lòng,
Khẩn cầu chưa dứt, cậy trông ai hoài. 910

Xê-linh (1) yêu dấu những ngày,
Hãy còn giữa thế, trần ai nhuộm mùi !
Hoa thơm sóng giập cát vùi,
Những khi mưa gió, e trôi rã cảnh !
Vấn vương còn chút cha lành. 915
Muốn thời muốn vậy, hiểu, tình cây ai ?
Thiên cơ huyền diệu lắm thay,
Thường đem họa nọ, an bài phước kia.
Mac-tanh sức mỗi đèn khuya,
Đầy công Chúa rước hồn về thiên cung ! 920
Tấm thương tan ruột nát lòng,
Chín chiu quặn khúc, đôi dòng cuộn rơi !
Từ đây khuất mặt tắt lời,
Gặp nhau chẳng nữa, trên trời ngày sau !
Xê-linh vẹn nghĩa cù lao, 925
Tơ mảnh chơn bứt, cất cao cách hồng ;
Thánh cung đợi kẻ trình đồng,
Em mang rõ chị, năm đồng đủ năm.
Huệ tươi năm nhánh hương trầm,
Biển âu ái Chúa, thấm dầm thánh thời ; 930
Ước trông đã phỉ nguyện rồi,
Chị em chấp cánh cỡi trời xa xăm ;
Lửa thiêng luyện sạch vết phàm,
Say sưa mến Chúa hết tâm hết lòng.
Giọt mưa pha biển minh mông, 935
Biển tan, tiêu hóa, sáp trong lửa lò.

---

(1) Céline : Chị thứ bảy.

Nguyện rằng : « Bạn hỡi Giê-su,
Mĩ miều phép tắc, toàn no phước lành.

Thế gian sao nỡ vô tình ? [940

Giã chơn chẳng xét, trọng khinh không tường ?

Của hèn phạm thế, yêu thương,
Ơn cao phước trọng thiên đàng, dễ duôi.

Giê-su đáng mến vô hồi,
Mấy ai tin kính, mấy người cậy trông ?

Loài người phụ dạ bạc lòng, 945

Con xin mến Chúa thử chung vẹn toàn (1)

Lửa thiêng : hãy đốt tâm can,
Thieu tôi tiêu hóa biến tan trong Người.

Giê-su yêu dấu lòng tôi,
Tôi hôn tôi kính chẳng rời. Amen !

ĐOẠN THỨ MƯỜI

*Thang máy lên trời — Đàng thơ ấu —
Coi chị em Nhà-tập — Con xao xiển
— Lòng sốt sắng yêu người.*

Gió bùng cánh phụng càng lên, 950
Mặt trời càng chói, càng nhìn càng ưa.
Cá kia trông nước, đợi mưa,
Trầm vào biển cả, say sưa ngấn nào !
Thê-rê càng đã lên cao,
Càng trông chấp cánh bay vào thiên cung. 955
Định ninh chí quyết bền lòng,
Phải nên thánh cả mới trông lên trời.
Nghĩ mình phận mỏng nhỏ nhoi,
Trọn lành đỉnh ấy rất vọi vọi cao.
Trèo như các thánh kham nào ? 960
Tấm lòng chơn chất ước ao thật thà :
«Giê-su quảng đại, ờ Cha,
«Lòng con khấn nguyện cao xa trọn lành.
«Phận con đức kém tài khinh,
«Sức hèn thân yếu, cất mình không kham. 965
«Phận con bé mọn đã cam,
«Cho theo đàng tắt thẳng đăm về trời.
«Giàu sang kia kẻ ở đời,
«Lầu cao, *thang-máy* đưa người đỡ chơn..
«Con nay bé mọn cô đơn, 970
«Sức không leo nổi cây thang trọn lành.

«Chớ chi con cũng phát minh,
«Một *thang-máy* nhiệm đem mình lên cao».
Nhưng là rày ước mai ao,
Thánh kinh lần đọc âm hao cho tường. 975
Mấy lời Đấng rất khôn ngoan,
Lời vàng chơn thật, là *thang-máy* mẫu :
«Hỡi con, bé mọn chớ âu,
«Cha giờ tay ẵm, hãy mau tới cùng. (1)
«Mẹ lành nặng nịu hít hun, 980
«Này Cha cũng thế, ẵm bông con lên.
«Ôm con trên gối ủ yên,
«Cho con vui dạ khỏi phiền lòng tây. (2)
«Nếu không giống trẻ thơ ngây,
«Ắt con chẳng đáng hiệp vầy thiên cung.»(3) 985
Ấy lời chơn thật vô cùng,
Thê-rê đãặng phỉ lòng khát khao.
Lời dàu êm ái ngọt ngào,
Lời như tuôn rưới mưa dào xuê xoang :
«Giê-su thang máy thiên đàng, 990
«Cánh tay của Chúa là thang máy này.
«Con như trẻ bé thơ ngây,
«Chơn đi lững chững, cậy tay Chúa bông. »
Ấy đàng «thơ ấu» lạ lùng,
Là đàng : *thương mến, cậy trông, phú mình.*
Như con thảo với cha lành, [995
Vui buồn tỏ thể, tấm tình tỏ than.

(1) Prov. IX - 4.

(2) Isai. LXVI - 12, 13.

(3) Math. XVIII - 3, 4.

*
* *

Đèn lò úp chậu sao đang,
Hương thơm không gió cũng ngan ngát mùi !
Nhà dòng trong lúc thiếu người, 1000
Thêrê đặc lệnh lãnh coi «tập mình».
Chức «thầy» xem sóc nữ trình,
Chỉ đàn cho trẻ tập tành nẻo nhơn.
Phận lo chỉ vẽ thiệt hơn,
Nào đàn nên thánh, nào ơn lên trời. 1005
Gánh là gánh nặng đôi vai,
Không cao phước đức, không tài liệu kham.
Lửa thiêng đã tuyệt lòng phàm,
Chối từ chẳng khỏi, phải cam vưng lời.
Hết tình giúp đỡ mọi người, 1010
Kẻ buồn an ủi, bày vui truyện trò.
Ăn cần hơn thiệt nhỏ to,
Tánh hư giúp sửa, đức lo giời mài.
Cùng nhau nguyện tối gấm mai,
Gần lò sốt mến, dễ ai không phùng. 1015
Đưa tay dẫn lối chỉ chừng,
Kìa nơi cảnh phước, nọ rừng hiểm nguy.
Nữ trình thấy thấy yêu vì,
Nghe dường Chúa phán, gấn ghi tâm tình.
Hẩn lời kinh thánh đình ninh : 1020
«Dùng người bé mọn làm kinh đất trời.»
Đóa hoa sắc sở tốt tươi,
Chúa xuân toan bẻ trau giời thiên cung.
Lửa yêu càng cháy càng nồng,

Xác ve thắt theo hình dong gầy mòn ! 1025

Ngày đêm khoắt khoải héo don,
Bệnh vương thổ huyết, khôn toan phương bài.
Đến tuần Chúa chết, nhớ ngày,
Máu tuôn cuộn cuộn, khăn tay ướt đầm.

Thêrê nức dạ mằng thăm : 1030

« Rã tường ngục xác, giam cầm hồn linh.

« Chim câu toan vượt lưới mảnh,
« Cánh hồng nương gió, trời xanh lướt vời.

« Nay ngày Chúa chết chuộc đời,
« Ngày nào tốt nữa, Chúa tôi hiệp vầy ? » 1035

Trời xanh hé cánh cửa mây,
Chờ người thanh quý nương vai bạn tình !
Ai hay ý nhiệm cao minh,

Vu qui còn đợi ngày lành về sau !

Đàng dài còn gánh nặng trao, 1040
Để treo giá ngọc, để cao tuổi vàng.

Chín từng đóng cửa thiên đàng,
Thế gian hắc ám lại hoàn u minh ;

Chúa trên gọi lắm cực hình,
Nỗi tâm rối rít, nỗi mình đau thương ! 1045

Trí lòng không vấn mà vương,
Tối tâm không biết đâu đường thật hư !

Bốn phương dày mịt sương mù,
Trông lên nào thấy vân cù nơi nao !

Linh hồn cực lực xiết bao, 1050
Như đêm mù mịt, làm ngao ngán lòng !

Kẻ thù luồng gió nương đông,

Xui cho rùn chí, chẳng trông còn gì !

Rằng : « mi đã khéo tu trì,

« Chết rồi còn có trông chi mà ngờ ! 1055

« Thương cho những kẻ ngu khờ,

« Chôn thân vàng ngọc, làm như nhuốc mình ! »

Bơ vơ trong cõi u minh !

Ba đào quyết gặp thuyền mảnh giữa khơi !

Khen cho vàng đá dạ người, 1060

Trái Tim Chúa cả, vững nơi neo thần.

Sóng xao gió gặp tung bằng,

Đá kia giữa biển mấy lần vững chơn !

Bền tâm chịu khó đâu sòn,

Dâng lòng mọn mảy đèn ơn cao dày ; 1065

Bao nhiêu thánh giá, kê vai,

Một mình gánh vác thay ai tội tình !

Giữa cơn sóng cả gặp ghềnh,

Mà lòng yên ổn càng tin mến nhiều.

Lửa thiêng đốt ái nung yêu, 1070

Sống thương chết mến là đều ước mơ !

Sống là sống gượng đợi chờ,

Bao nhiêu tâm trí phát phơ chín từng !

Một lò hai ngọn lửa phừng,

Ngọn yêu mến Chúa, ngọn thương loài người !

Linh hồn quý trọng vô hồi, [1075

Công linh máu Chúa ra đời chuộc cho.

Mà xem thế giải họa đồ,

Vô vàn vô số kẻ thờ quỷ ma !

Linh hồn nó phải đắm sa, 1080

Uổng công cứu chuộc, xót xa lòng vàng.

Tình thương khười động can tràng.

Ước gì có cánh, tứ phương giảng truyền.

Ước gì sơn cước các miền,

Sấm vang tiếng Chúa dội liên nhơn loài.

Ước gì sanh phận làm trai, [1085

Ven mây lướt sóng, đẹp gai chỉ dàng.

Hiển thân gieo vãi Êvang,

Chơn trời góc biển, trừ hang hổ nào !

Hồ thay sanh phận thơ đào, 1090

Lẽ trời đã định biết sao mà bàn !

*
* *

Việc đâu kêu tấm gan vàng,

Xảy chung năm ấy tin nhàn nhẩn nhe.

Rằng : bên Nhà-kín Nam-kỳ,

Tách lập ngành Bắc, nên chi thiếu người. 1095

Nài xin chớ nệ tách vời,

Giúp khi non yếu phương trời xa xâm.

Biết tin thánh nữ nguyện thầm,

Ước chi phước ấy xuống nhằm *Thêrê*.

Sẵn lòng cách nước lìa quê, 1100

Dâng thân xa xác, chẳng nề lao đao !

Miền vang danh Chúa, quản bao,

Gọi là chút đáp ơn cao ngãi dày.

Lòng người, ý Chúa, khác thay,

Nhơn nguyện như thử, Chúa rày chẳng cho.

Rằng : «nơi muôn dặm trường đồ, [1105

«Thân con gãy vổ, sao cho cùng đường.

«Lâm khi mưa gió vô thường,
«Lấy ai liệu kể tìm phương cho toàn!»
Ngậm ngùi chẳng dám luận bàn, 1110
Vui lòng vưng thừa mọi đảng ý trên.
Chấp kinh hay lúc từng quyền,
Bề trên ý chỉ, là tên địa bàn!
Hay gì thắng cả thế gian,
Người mà tuyệt ý, mới trang anh tài! 1115
Không sang được rớt phương trời,
Thì đem tất dạ giúp người đồng môn.
Trên yêu Chúa, dưới ái hơn,
Thương người ví thể, chẳng hơn cũng bằng.
Tiệc ly, Chúa trời lời rằng: 1120
«Yêu nhau, như thể Cha hằng yêu con.»
Lời vàng ghi chép lòng son,
Quyết tâm năm giữ, vẹn toàn mấy lông.
Chị em lớn nhỏ trong dòng,
Tánh dầu năm bảy, mà lòng không hai. 1125
Thương nhau há phải dễ hoài?
Mỗi người mỗi nết, dầu ai cũng là!
Thương người khác thể thương ta,
Chẳng kỳ hạp ý, dầu mà nghịch tâm.
Thương nhau thể mới cao thâm, 1130
Phải nhiều tế lễ, phải trăm lần dẫn.
Loài người chưa phải thiên thần,
Ép lòng nhịn tánh, cần rằng chịu lời!
Ai làm cực trí, vui cười,
Ai xin giúp đỡ, chẳng đôi lần nài. 1135

Vô tình cất lộn, lấy sai,
Dẫn tâm chẳng chút nhẵn mày hờ môi !

Thi ơn đâu đợi tiếng người,
Dầu chưa ngộ ý, đã vui tay làm.

Trong dòng có chị vô tâm, 1140
Cực lòng thánh nữ đã ngấm lại sâu.

Thường tình ai chẳng buồn sầu,
Mà lòng cương nghị chẳng chầu đôi mày.

Lại tìm đỡ việc thế tay,
Gặp, cười vui vẻ, nói, hay dịu dàng ! 1145

Lạ lòng, đổi ghét đem thương,
Tánh càng khó chịu, lòng càng nguyện cho !

Động tình, dầu sắt đá tro,
Lòng người đâu nỡ làm ngoi đi đành !

Chị kia từ biết lỗi mình, 1150
Lòng khâm phục nết, mắt nhìn noi gương.

Càng yêu càng mến càng thương,
Giải bày tâm sự, mọi đường cần tin.

Lần kia chị khác vô tình,
Đã lầm lỗi, lại đổ quanh cho người. 1155

Lòng đà muốn cải chối lời,
Dẫn tâm lại nín. thánh thời vui mừng !

Thân nhi nữ, dạ anh hùng,
Thẳng người có kẻ, thẳng lòng mấy ai ?

Non cao, biển thẳm, sông dài, 1160
Vì thương mến Chúa, bao nài công lao.

Công cao, phước đức càng cao,
Xác mòn mỗi thế, hồn khao khát trời !

ĐOẠN THỨ MƯỜI MỘT

*Yêu người — Quên mình — Hai anh
làm Thầy cả — «Hãy kéo tôi
lên cùng Chúa.»*

Yêu người đức quý trên đời,
Công phu nhiều nỗi nắn giồi mới nên ; 1165
Giê-su thánh chỉ ghi truyền ;
Thương người cho thật, tuyệt nhiên quên mình !
Nẻo nhơn cũng lắm gập ghình,
Nhát cay, sợ đắng thường tình xác ta.
Thê-rê đã diệt lòng tà, 1170
Tâm tình ước muốn hằng là thừa trên.
Sự đời giữ sạch trọng, hèn,
Chẳng còn ưa thích, chê, khen vật dùng.
Có khi đang lúc túng cùng,
Đồ dùng lại mất, mà lòng chẳng than. 1175
Có khi sáng kiến lẽ ngoan,
Chị kia mạo nhận, cũng an thừa tình.
Bụi trần chẳng bợn gương thanh,
Soi lòng, có Chúa thiên đình mà thôi.
Lúc cười, lúc nói, lúc chơi, 1180
Lời lành, truyện thánh, giúp người mến tin.
Chẳng cho để ý thỏa tình,
Hằng nhường nhịn hết, phần mình chẳng xem.
Những khi xem sóc chị em,
Suy mình trí mọn, khôn đem tài hèn. 1185
Chỉ trông lượng cả vô biên,

Giê-su chẳng phụ kẻ nguyên cây trồng !

Chủ chiên, chẳng phải làm công,

Hồ hãm chẳng quản, gai chông đầu nài.

Hề là làm lỗi, nói sai, 1190

Một lời dịu ngọt kẻ tai khuyên đừng.

Đủ đều êm, xẵng, thẳng, dùn,

Chẳng hề năn chí mà dung túng lòng !

Cho cay cho đắng là thương,

Cho ngon cho ngọt, là đường ghét nhor. 1195

Thuốc hôi, đắng miệng, bịnh nhờ,

Dữ thuyên, chừng ấy lòng thơ ghen ngào !

Thêrê lời nói lạ sao !

Mật êm đầu lưỡi, sắt dao thấu lòng.

Cầm nang hai phép thường dùng ; 1200

Nguyện cầu, tế lễ để công phá thành.

Mắt tình, như thấy tâm tình,

Việc người chưa tỏ, thì mình đã hay.

Chị em thương thể mẹ, thầy,

Có đều tâm sự, tỏ bày tóc tơ. 1205

Thấy người tôn kính, lòng lo,

Éo le chước quỷ quanh co lưỡi tà.

Thầm xin Chúa gởi nhuốc nha,

Làm cho sỉ nhục kéo ra cây mình.

Chúa Trời nhậm thừa nguyên xin, 1210

Chị kia bao biếm dễ khinh đến đều !

Càng nhiều sỉ nhục càng yêu,

Tấm lòng can đảm đã siêu tánh phạm.

Yêu người còn lắm cao thâm,

Kẻ nào khó tánh càng ham truyện trò. 1215

Ép mình vui vẻ nhỏ to,

Tim phương giúp đỡ, chẳng so đo người.

Với ai cũng mĩn duyên cười,

Cũng tình ân ái, cũng lời đơn sơ!

Bà kia lão mảo niên cơ,

1220

Mang thêm tật bệnh, đôi co rầy rà!

Thấy bà, các chị tránh xa,

Thêrê tất hạ, lân la đỡ dần.

Trao tay, dắt bước, chỉ chân,

Khi vào phòng thánh, khi lần phòng ăn. 1225

Tánh già, sanh tật cần nhần,

Khéo chịu chuộng lắm, cũng rằng nợ kia.

Bắt khoan, bắt nhặt nhiều bề,

Vịn đi chầm rãi, rằng: rê tợ rùa.

Dắt đi nhặt bước, tưởng vừa,

1230

Bà rằng: kéo lết lôi đùa tôi sao?

Thêrê tươi mĩn má đào,

Hết lòng nương ý, trước sau châu toàn!

Ở hiền, đá cũng mềm gan,

Bệnh nhờn mển phục, trăm đường cậy tin. 1235

Giúp người, ắt phải quên mình,

Nhịn người càng phải diệt tình ý riêng.

Thương người, phải tánh cao thiêng,

Thêrê thánh nữ vẹn tuyền gương nhờn.

*
* *

Bấy lâu nghĩ, then nguồn cơn,

1240

Hồ sinh phận gái, hẹp chơn nhiều bề.

Phải chi sanh đặng nam nhi,
Vô doan chẳng nữa, cũng thì anh trai.
Dâng cho Chúa tạo muôn loài,
Vào hàng Linh mục, hằng ngày lễ dâng! 1245
Nghĩ thôi, lại tiếc nằng nằng,
Hai anh sao sớm tách bằng thiên đàng!
Phải còn ắt cũng vào hàng.
Không ngôi mảo ngọc, cũng trang đai vàng!
Cao-dương tế lễ thánh Bàn, 1250
Anh cầu em nguyện, hương ngan ngát trời!
Giê-su ái tuất chịu lời,
Sự mình không liệu, lòng Người đã toan.
Có người tu sĩ viễn phương,
Gần hàng đặc đức, tin nhân nhẩn đem 1255
Thiên lương xin chọn một em,
Ở nơi tịch mặc, giúp thêm lời cầu.
Để khi muôn việc, mặc dầu,
Có em khẩn nguyện quì tâu cho cùng.
Hằng ngày anh đứng thánh cung, 1260
Misa tế lễ, hiệp lòng với em.
Ai ngờ không hẹn mà nên,
Thê-rê đặng chọn kết nguyên tương thân.
Lỡi đâu kể nỗi vai mằng,
Nguyện cầu càng gần mười phần hơn xưa 1265
Phỉ lòng ước những bao giờ,
Chơn trời góc bể, tông đồ hiệp nhau!
Người cầu khẩn, kẻ công lao,
Hai người một ý cao rao đạo trời.

Lâu lâu nhận gởi trao lời, 1270
Những hàng thiết ái, nhắn người xa phương !
Giê-su quảng đại khôn lường,
Ước ao có một lại thường có hai.
Kẻ còn khát vọng ai hoài,
Kẻ còn tủi phận nữ hài ra chi ! 1275
Không đi giảng đạo, như đi,
Hồn nương cánh gió cao phi khắp miền.
Từ rày ra sức cần chuyên,
Dâng thân nguyện giúp, kể truyền Phước-âm.
Hãm mình, chịu lễ chủ tâm, 1280
Cầu cho ngoại giáo bỏ lăm, tìm ngay.
Cầu cho Nam, Bắc, Đông, Tây,
Tung hô danh Chúa hiệp vầy làm tôi !
Bao giờ cho cả đất trời,
Thành tâm kính phục rập lời ngợi ca. 1285
Rày còn trời đất cách xa,
Tấm thương tấm mến biết là sao xong !
Trông vùng mây bạc chín trùng,
Linh hồn bức tức, tấm lòng xôn xao.
Than rằng : «Bạn thánh ngọt ngào, 1290
«Trao tay xin dắt em vào cõi mây.
«Kéo em theo dõi hương bay,
«Bao giờ em đặn vui vầy hiệp hôn ?
«Giê-su bạn hỡi chí tôn,
«Em thương em mến trót hồn xác em ! 1295
«Chớ chi biển hóa trái tim,
«Cho em chứa mến, mới êm thừa lòng !

«Giê-su đáng mến vô cùng,
«Ngã vào lòng Chúa, xin bằng đờ con.
«Tin thành một tấm lòng son, 1300
«Trần mình tay Chúa, xin hôn con cùng!
«Giê-su dịu ngọt êm lòng,
«Ngày nào đặng thấy thánh dung cõi trời ! »

ĐOẠN THỨ MƯỜI HAI

*Trông cây Đ C T — Thiên đàng xuống viếng —
Nghỉ an trong sự yêu mến.*

Lòng thương nói chẳng hết lời,
Thương là khoa học tuyệt vời nữ trinh. 1305

Thương làm thỏa đáng chút tình,
Thương nên phú trót thân mình cây trông.

Trẻ kia trên cánh cha bông,
Ngã đầu hoe tóc vào lòng, ngủ an !

Trăm đều bằng tịnh thanh nhàn, 1310
Có cha úm lạnh, dịu dàng hát ru !

Ấy gương kẻ mến Giê-su,
Phú thân tay Chúa hộ phù đỡ nưng !

Hương thơm bay khắp chín từng,
Thiên đàng mến đức vui mừng xuống thăm. 1315

Đêm kia an giấc gối nằm,
Thướt tha ba bóng xăm xăm lại gần.

Tỏ tình luyện ái ân cần,
Thê-rê nhìn được Mẹ An lập dòng(1).

Gối qui, tay chấp, mắt trông. 1320
Dung nhan Mẹ thánh lạ lòng tốt xinh !

Ra chịu quyến luyện hơn lành,
Mừng lòng tỏ thể chút tình mấy may :

---

(1) Bà Anne de Jésus là đấng rất nhơn đức, đã dày công giúp bà thánh Thê-rêsa d'Avila lập Dòng kín và chính bà đã lập Dòng kín bên nước Langsa.

«Mẹ ôi, xin Mẹ tỏ bày,
« Con còn ở thế dài ngày lắm chăng? 1325

— « Ở con, con hãy chắc rằng :
« Chẳng bao lâu nữa thiên đàng rước con. »

— «Mẹ ôi, xin Mẹ nói luôn,
« Chúa trên có đẹp lòng đôn con cùng ?
« Việc lành mọn mảy, nên công ? 1330
« Hoặc thay việc khác mới trông ơn Người? »

Mẹ nghe thiết yếu mỉm cười,
Dung nhan càng đẹp, càng tươi, càng mầu.

— «*Thê-rê*, con chớ lo âu,
« Vững lòng an dạ, Giê-su vui tình. » 1335

Nói thôi, ôm thánh nữ trinh,
Kề môi hôn má ... giựt mình chiêm bao !

Trông theo nào thấy đâu nào !
Mà lòng khoái lạc, ngọt ngào vô biên,
Tưởng là hồn tới cõi thiên ! 1340
Ai hay còn chốn ưu phiền trần gian !

*
* *

Có khi lửa mến nồng nàn,
Mượn lời thổ thỉ, chứa chan ân tình.
«Giê-su, ơ Ban khiết trinh,
«Con xin làm mẹ sanh linh mọi người. 1345

«Xin làm thầy-cả Chúa Trời,
«Tông đồ, Tấn sĩ, giảng lời Thánh kinh.

«Xin làm Tử đạo Nghĩa-binh,
«Chết nơi tên đạn, xưng danh đạo mầu !

- «Chớ chi làm đấng anh hào, 1350
«Tuông pha thế giới, cao rao Chúa Trời !
«Cắm cờ Thánh giá nơi nơi,
«Chớ chi rớt cõi, cùng đời giảng liên !
«Nhứt là tử đạo triều thiên,
«Đều con nhân bé khấn nguyện ước ao ! 1355
«Chớ chi dặng chịu tù lao,
«Các hình cực dữ rất rao lâu dài.
«Da tan thịt nát xề xài,
«Để dền chút ngãi cao dày Chúa tôi.»
Bực lòng, nói dặng hả hơi, 1360
Tuy đều mê tưởng, cũng vui Bận lành.
Thánh kinh chỉ đánh trọn lành,
Nghỉ thương an mển trên mình Giê-su.
Trăm ngàn một những ước mơ :
«Tim như biển cả, mển cho phỉ lòng. 1365
«Các anh chuyên việc anh hùng,
«Con đây nhỏ mọn ở trong quanh nhà.
«Đeo theo lẫn thần bên cha;
«Con thương cha lắm, dâng hoa tỏ tình !»
Đóa hoa, ấy việc *hãm-mình*, 1370
Tuyệt-lòng, tuyệt-ý, hoa xinh ngạt ngào !
Chẳng hề bỏ dịp nhỏ nào,
Gai dâm, miễn dặng nộ đào tốt tươi :
«Giê-su xin hãy mỉm cười,
«Lòng thành lễ bạc, Chúa vui nhậm cùng!» 1375

ĐOẠN THỨ MƯỜI BA

Đánh Calavariô — Bay về trời — Phong thánh

Chim câu riu rít đêm đông,
Tiếng kêu nhớ bạn, lạnh lòng tuyết sương !
Bao giờ xuân chiếu bóng dương ?
Để tan mưa thấm, gió sương, đêm mù !
Hồn còn trong xác ngục tù, 1380
Trông lên thiên cảnh lượng thu đôi hàng !
Giê-su còn muốn thét vàng,
Sao cho chói lói hào quang mới là !
Kể từ dở gót lìa nhà,
Một phen ly biệt xót xa muôn phần ! 1385
Ca-la (1) khắp khểnh bước lần,
Vác cây Thánh giá, theo chân Bạn lành !
Từ ngày chốn thánh ần mình,
Bao nhiêu tế lễ đẹp tình ý riêng.
Bao nhiêu cực nhọc lao phiền, 1390
Tánh người không phải tự nhiên trọn lành !
Ngọc kia chẳng giữa chẳng thành,
Cúi đầu mọi lễ, chịu khinh nhiều lời.
Mặt hăng vui mặt tươi cười,
Ham đều sỉ nhục, ưa người gặt gao. 1395
Nữ nhi lòng dạ anh hào,
Luật dòng nhiệm nhặt, tơ hào dám sai.
Những khi đau đớn hình hài,
Chẳng hề xin chước, một hai sự gì,

---

(1) Calavariô — Núi khổ.

Bao giờ còn sức cứ đi, 1400
Cứ làm phận sự, cứ y mọi người !
Luôn luôn gương mặt mỉm cười,
Một lòng đau đớn, chín hồi xót xa !
Xem hăng vui vẻ như hoa,
Người rằng : có phước, kẻ là : được cung !
Biết chẳng lúc thánh lâm chung, [1405
Vưng lời tỏ nỗi, hải hùng mới hay !
Những khi xác ốm mình gầy,
Của ăn chẳng được, nhìn rày chẳng than !
Những khi tuyết lạnh đêm hàn, 1410
Thân non run rẩy, khôn an giấc nồng !
Những khi gặp nỗi cực lòng,
Mẹ rầy, chị trách, đừng không, chẳng hề !
Những khi bệnh nạn mỗi mê,
Thuốc càng đắng dóc, miệng kê hợp lần ! 1415
Những khi thiếu thốn vật cần,
Vui lòng chịu vậy, chẳng năn nỉ lời.
Những khi ấy mặt tươi cười,
Dâng bao nhiêu khổ, đền bồi, xin ơn.
Tập lòng cam chịu chẳng sờn, 1420
Lấy đều cực khổ làm hơn ngọc vàng.
Bề ngoài thơn thớt dịu dàng,
Mà lòng nhọn đức lại càng bình yên !
Satan nhiều nỗi ghét ghen,
Bày mưu quyết hại một phen sau cùng ! 1425
Gieo nên một sự ngã lòng,
Mây mù ám ảnh, nương long bồi hồi !

Rằng : « mi sống giữa bụi đời,
« Lấy chi mà chắc Chúa Trời yêu thương ?
« Thánh xưa hơn đức phi thường, 1430
« Hãy còn nhớ bọn, sợ trường phán tra.
« Mi đã mắc lưới quỷ ma !
« Làm đều con trẻ, kể là công linh ! »
Thêrê hồn xác cực hình,
Quỉ càng làm dữ, chạy quanh hầm hầm ! 1435
Thánh trông kêu Chúa âm thầm,
Hết lòng tin cậy thành tâm phú mình :
« Giê-su, hỡi Bạn hơn lành,
« Cho dầu sống thác, hết tình cậy trông ;
« Này kia quỉ dữ hành hung, 1440
« Cứu con khỏi chước ngã lòng bỏ Cha ! »
Trong phòng đèn thánh ngọn lửa,
Soi tan u ám, quỉ ma kinh hồn.
Cả nhà hoa héo, cỏ buồn,
Nguyên cầu Thánh Mẫu tiếp luôn chín ngày. 1445
Ngửa trông lượng rộng cao dày,
Xưa kia chữa trẻ xin rày đoái thương !
Cứu hoa khỏi nổi phong sương,
Dài ngày ở thể xông hương cho đời !
Lòng người chẳng thể lòng trời, 1350
Kỳ hoa phải tiến vào nơi bệ vàng.
Bịnh nguy một khắc một tăng,
Mạch lý trầm phục, thuốc thang tài nào !
Khiêng người xuống chốn liệt lão,
Chị em rơi lụy, nhìn nhau xót lòng ! 1455

Than rằng : « Chị bỏ cửa phòng,
« Bao giờ trở lại bạn cùng chị em !

« Bấy lâu vui vẻ hòa êm,
« Rày ai gương sáng, ai thêm lời lành ? »

Bên giường thánh nữ sững nhìn, 1460
Nghĩ dung Đức Mẹ, đẹp xinh rạng ngời.

Nguyện rằng : « Ở Mẹ, Mẹ ôi !
« Nhớ xưa ngự xuống mỉm cười với con.

« Mẹ lành đẹp dễ khoan hơn,
« Đáng yêu, đáng mến, đáng tôn, đáng vì. 1465

« Chớ chi làm được nam nhi,
« Con làm Linh Mục, giảng ghi Mẹ lành ! »

Xác ve thắc thẻo tơ mảnh,
Miệng còn gấn gượng kêu xin nhiều lời.

Ngày càng mồn sức yếu hơi, 1470
Cửa tù hé mở, cõi trời chẳng xa !

Giữa năm, nhằm lễ Đức Bà, (1)
Thêrê rước Chúa thiết tha phen cùng.

Ba mươi tháng bảy bịnh xung,
Xức dầu cho kẻ lâm chung kéo mà... 1475

Nữ trinh hơn hở mặt hoa,
Thưa rằng : « Xin Mẹ khăng tha phép này.

« Để con chết khỏi cách đây,
« Mẹ đừng sầu thảm trong ngày vui con.

« Giê-su chực cánh thêm môn, 1480
« Kia Người tới rước linh hồn con đi.

---

(1) 16 Juillet... Notre Dame du Mont-Carmel.

« Bao giờ vui về tới quê,
« Con làm mưa xuống phủ phê hoa hồng !
« Kia nghe nhạc cõi thiên cung,
« Bên tai êm ái lạ lòng tiếng ca ! 1485
« Phận con Chúa phú cho là,
« Đem người mến Chúa là Cha hơn lành.
« Ước ao lên cõi thiên đình,
« Làm lành cho kẻ linh đình dưới đời !
« Ước ao truyền lại mọi người, 1490
« *Đàng thiêng thơ ấu*, là nơi trọn lành.
« *Đàng* này chỉ tại bỏ mình,
« Cậy vào tay Chúa như tình con thơ.
« Việc nhỏ mọn, chớ thờ ơ,
« Giê-su ư lễ đơn sơ nhỏ này ! 1495
« *Đàng* này rất thật rất hay,
« Đưa người bé tui vào ngay thiên đàng.
« Gởi mình tay Chúa dịu dàng,
« Ta trông cậy Chúa, chớ rằng quá dẫu. »
Linh hồn cao phẩm nhiệm mầu, 1500
Lời tuy đơn giản, thăm sâu khôn lường !
Hoa kia đông gió chẳng nhường,
Oạt òa lá ngọc, thăm thương cảnh vàng ;
Thê-rê bịnh đã nguy nan,
Da bao xương liễu, áo choàng vóc mai ! 1505
Thân mình không sức trở day,
Ngực còn hơi hóp, chơn tay rả rời ;
Trí hăng tỉnh táo thừa lời,
Hai môi cứ nở nụ cười như hoa.

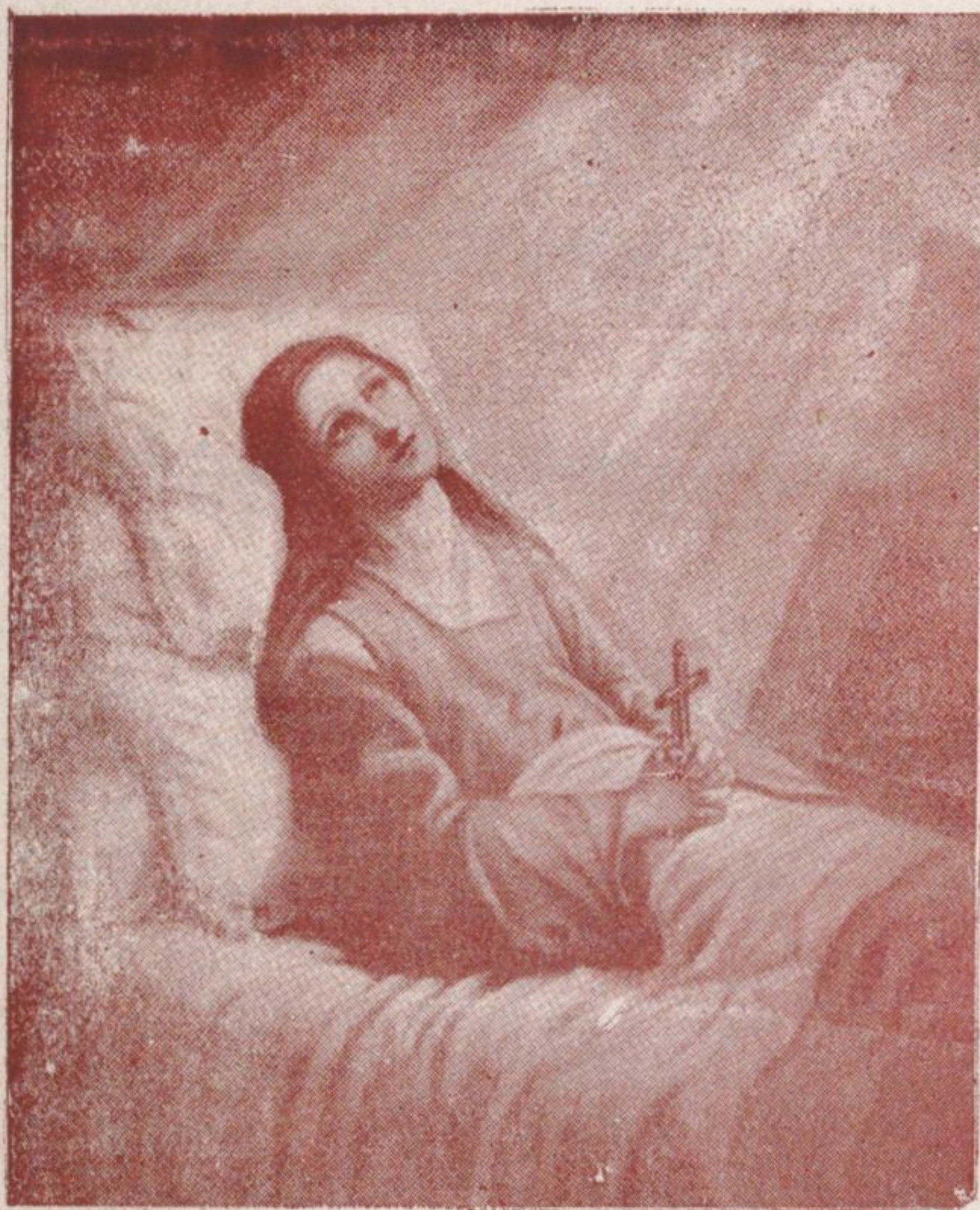

Lâm chung giờ ấy chẳng xa, 1510
Gắng hơi kêu Chúa thiết tha cạnh lòng :
«Chúa ôi ! hãy xuống mau cùng,
«Kìa thần u ám đã hồng phủ vây !
«Mẹ ôi ! nguyện giúp cầu thay !
«Chén tân khổ đã ngập đầy tràn ra. 1515
«Bấy lâu chịu khó rất là...
«Liều thân con cứu người ta khỏi nạn.
«Lòng con vui vẻ hỉ hoan,
«Vì con đã trót theo đường *mến thương*.»
Thê-rê thim thíp bên giường, 1520
Đôi trông trực thị, dịu dàng ái ân !
Tay ôm chuộc tội than rằng :
«Con yêu *mến* Chúa» Hồn thăng cõi trời ! (1)
Lưỡi gươm yêu *mến* qua rồi !
Toàn thiêu sinh lễ dâng nơi đài tiền ! 1525
Chim câu phụng ẩm bay lên,
Giê-su Bạ thánh, triều thiên trình đồng !
Dung nhan tươi tắn lạ lùng,
Miệng cười như đóa hoa hồng trời xuân !
Đầy nhà bát ngát hương lan, 1530
Không hoa mà lại mùi càng thơm thay.
Chị em thấy sự lạ này :
Một lần ánh sáng thẳng bay về trời !
Triều thiên chói lói rạng ngời,
Bồi từ đất thấp, vượt vờn trời cao ! 1535

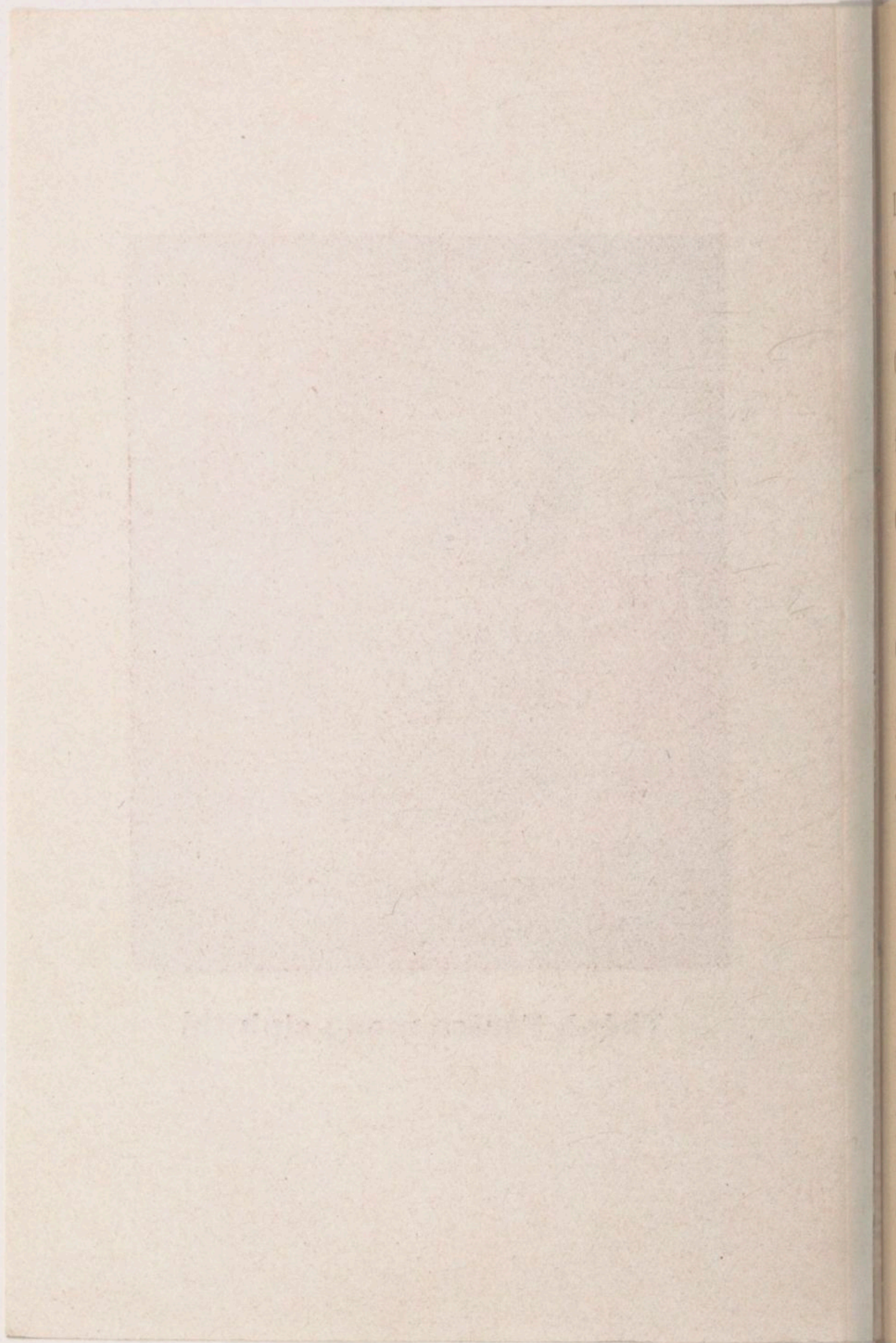
(1) 30 Septembre 1897

Thánh Têrêsa mong sinh thì

Một bà đầu óc nhức đau,
Lấy lòng tin cậy, cúi đầu hôn chơn.
Tức thì bình biến, khổ tan,
Nỗi mừng chi xiết, muôn ngàn đội ơn.
Nghe tin Thánh nữ từ trần, 1540
Giáo nhưn tới viếng, có phần cây trồng !
Chuôi lần, ảnh vầy, vật dùng,
Đưa vào đá đến, đem lòng kính tin !
Ba ngày an táng nữ trinh,
Chờ tay phép Chúa, hiển danh chói lòa. 1545

*
*
*

Bốn mùa xuân lại thu qua,
Chỉ tôn Chúa cả nhiệm ra phép quyền.
Chậu kia ai nở úp đèn,
Hoa lan đáy giếng, hoa sen chôn bùn !
Quyển thơm « *Truyện một linh hồn* » 1550
Tiếng bay bốn biển, danh đồn khắp nơi.
Người người mộ đạo ham coi,
Động tình kẻ dữ, giục soi người lành.
Đem lòng kêu khẩn cầu xin,
Xin hằng dặt nguyện, cầu tin đặng lời ! 1555
Ấy là những trận mưa rơi,
Hoa hồng mầu nhiệm rưới dồi thế gian.
Mọi người, mọi bậc, mọi hàng,
Xa phương viễn xứ tìm đang *Lixior*(1).
Kêu xin khẩn nguyện bên mồ, 1560
Kẻ ban ơn lạ, người nhờ sức thiêng.

---

(1) Thành Lisieux

Rô-ma Hội thánh ủy quyền,
Mở đàn tra vấn, danh truyền thật hư.
Phái viên tài lực gồm dư,
Mấy phen hội nghị, mấy thu luận bàn. 1565

Đệ tờ phúc bẩm Giáo-Hoàng,
Nầy hai phép lạ rõ ràng hiển nhiên.

Có người thệ quyết chứng miêng,
Còn bao nhiêu khác chẳng phiên kể ra.
Một thầy tuổi độ hăm ba, 1570

Vương mang lao tồn, vốn là sĩ tu.

Mấy năm đèn sách công phu,
Thân ve hơi hóp, phù du bóng tàn.

Danh y lương dược vô phương,
Mười phần hết chín, thế gian bất tài. 1575

Thầy bèn ngựa nguyện Nữ-hài,
Hai phen cầu khẩn, chín ngày kêu xin.

Đủ ngày, bệnh biến mất hình,
Hết lao hết tồn, hoàn sinh vui mừng !

Danh y khán nghiệm đứng đưng, 1580
Lập tờ minh chứng, ca xưng nhiệm mầu !

Lại còn một nữ thơ đào,
Dâng mình tôi Chúa tường cao Nhà dòng.

Phát lên chứng bệnh lạ lòng,
Ruột gan ung độc, hình dung gầy mòn. 1585

Xức dầu, dọn sẵn linh hồn,
Ba năm đủ thuốc, chẳng còn trông chi !

Bỗng đâu nhớ đến *Thê-rê*,
Tiếng đồn phép lạ chở che giúp bàu,

Chị làm cứu nhứt nguyện cầu, 1590
Thở than thắm thiết, nổi sầu băng khuâng !

Động tình, đồng chí tương thân,
Nữ trinh hiện xuống ân cần ủi an :

« Ở em, chịu khó vững vàng,
« Ít-lâu sẽ khỏi gian nan bịnh này. » 1595

Tan sương vừa mới rạng ngày,
Mắt trông bốn phía, hoa đầy dưới trên.

Ngẩn ngơ ai rõ căn duyên,
Mấy ngày chị ấy bịnh thuyền lâu lâu.

Lương y nghiêm xét, cúi đầu, 1600
Xưng rằng : phép cả thiêng màu chẳng ngoa.

Xuân thu mấy độ xét tra,
Năm ngàn chín lẻ hăm ba linh truyền (1923.)

Sắc phong *Chơn phước* thượng thiên,
Giáo nhơn bốn biển phỉ nguyên ca tung. 1605

Lixio thoát trở lạ lòng,
Muôn ngàn khách lạ tới chung nguyện cầu.

Mưa thiêng càng bữa càng dào,
Hoa hồng tuôn xuống năm châu gọi nhuần.

Thế gian bỏ ngõ nan phân, 1610
Lạc lăm trở lại, tội nhơn cải tà.

Phiêu mười một Thánh Cha,
Hội đồng đại nghị phán ra chẳng lăm.

Nhằm ngày mười bảy tháng năm, (1)
Ju-bi (2) Toàn xá hăm lăm lệ thường. 1615

(1) 17 Mai 1925.

(2) Jubilee 1925.

Phêrô rực rỡ thánh đàn,
Hằng hà giáo hữu, đủ hàng phẩm sang.
Giáo-Tông cao ngự ngai vàng,
Hồng y, Giám Mục uy hoàng vầy chung.
Thánh Cha hạ sắc tặng phong, 1620
Thêrê Hiên thánh Trinh đồng Nữ-nhi!
Linh vừa dứt tiếng oai nghi,
Đền thờ vang tiếng, xiết chi vui mừng!
Bỗng đâu bức ảnh nửa lưng,
Hiện ra Thánh nữ, nghi dung chói lòa. 1625
Ngày đêm thắp nến dựng hoa,
Thế gian hoan hỉ, thiên tòa hiển vinh!
Thêrê những lúc bình sinh,
Dạy đàn «Thơ ấu» cực tinh cực mầu.
Giáo-Tông theo ý khẩn cầu, 1630
Truy phong «Tấn sĩ» thăm sâu Nhi hài!
Sinh tiền ước đặt làm trai,
Bên trời góc biển, tuông gai băng ngàn.
Rải gieo hột giống E-vang,
Cho người ngoại giáo về đàn chánh chơn. 1635
Rô-ma hiệp luận nguồn cơn,
Kính xin Bàu chủ, tặng tôn Quan thầy.
Hộ phù các hội Dòng sai, (1)
Mở lòng kẻ lạc, dắt tay tìm đàn.
Xưa kia tưởng ước mơ màng, 1640
Giê-su nay đã phong ban thừa nguyên.

---

(1) 14 Décembre 1927.

Xưa kia ở thế nhỏ hèn,
Rày trong bốn biển tặng khen kính vì!

•
* * *

Cúi đầu lạy thánh Nữ-nhi,
Lixior nghĩa cũ, Nam-kỳ tích xưa. 1645

Ngửa xin cầu giúp nguyện đưa,
Cứu con Nam-Việt, đuổi xua quỷ tà.

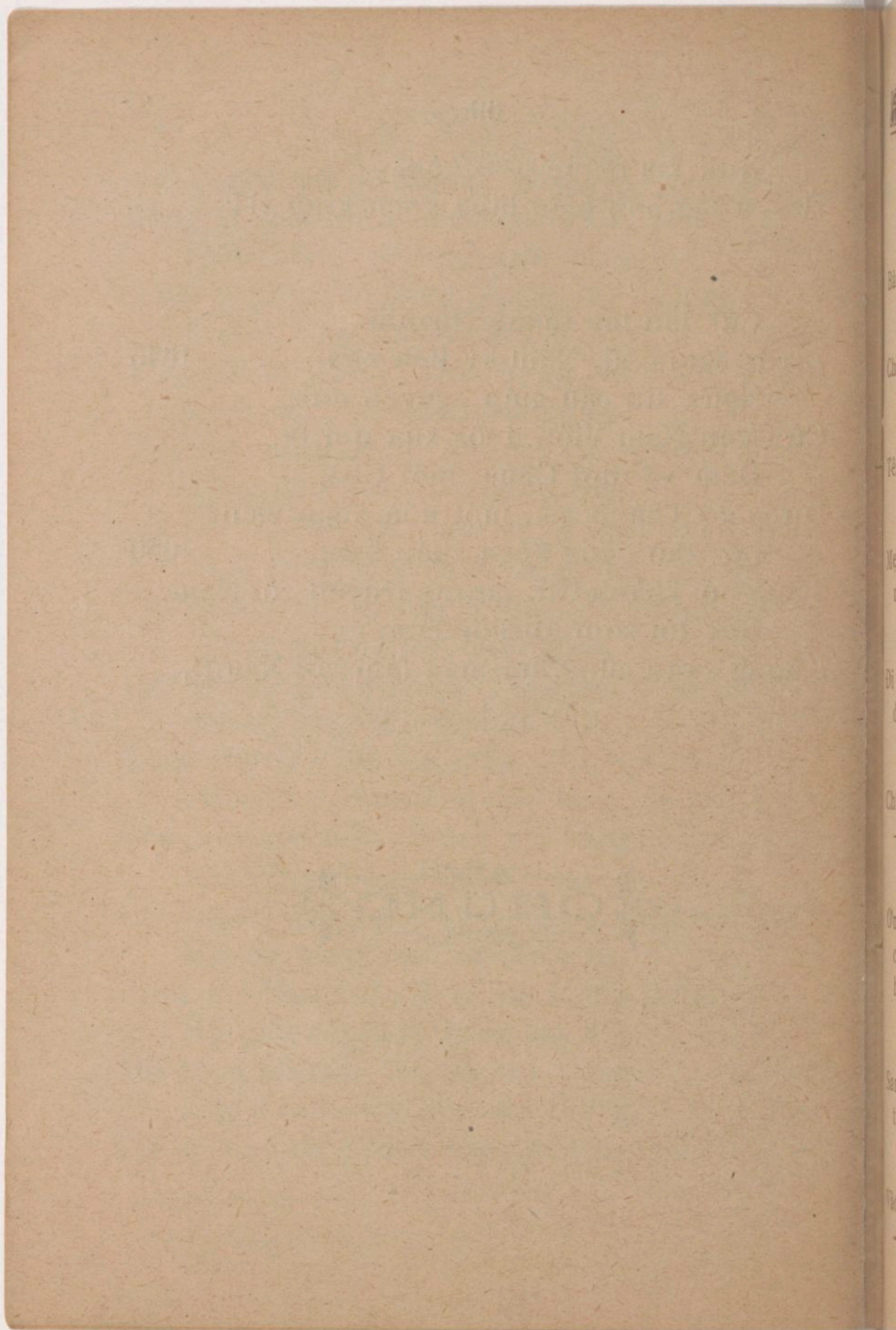
Đem về một Chúa, một Cha,
Dưới cờ Thánh giá, một nhà đoàn viên!

Lời thơ tiếng kệ chép biên, 1650
Tung hô Thánh-Nữ, gương truyền cõi Nam.

Noi đòi sớm tối học làm,
Không xanh cũng tựa màu lam với Người.

MỤC LỤC

Bài tựa. I

Đoạn thứ nhất

Cha mẹ Thánh nữ 1

Đoạn thứ hai

Têrêsa sanh ra — Tuổi bé thơ. 3

Đoạn thứ ba

Mẹ qua đời — Dời về “Buissonnet” — Cảnh dịu
ngọt tuổi xuân. 5

Đoạn thứ bốn

Đi học — Phân ly — Bệnh lạ — Nữ Vương Thiên
đàng mỉm cười. 10

Đoạn thứ năm

Chịu lễ lần đầu — Thêm sức — Mất chị yêu dấu
— Con buồn — Ổn an ủi. 14

Đoạn thứ sáu

Ơn Lễ Sinh-nhật — Sốt sảng cứu linh hồn — Xin
cha cho vào nhà kín hồi 15 tuổi — Bề trên
bất lời. 18

Đoạn thứ bảy

Sang Rôma — Châu Đức Thánh Cha — Được tin
trả lời — Ba tháng trông đợi. 25

Đoạn thứ tám

Vào nhà kín — Chịu thử — Gá bạn thiêng liêng
— Vít thương lòng. 32

Đoạn thứ chín

Cấm phòng khẩn hứa — Phối hiệp với Giêsu bạn
lành — Cha qua đời — Cửa lễ mến thương. . . 37

Đoạn thứ mười

Thang máy lên trời — Đàng thơ ấu — Coi chị em
Nhà-tập — Con xao xiển — Lòng sốt sắng
yêu người. 42

Đoạn thứ mười một

Yêu người — Quên mình — Hai anh làm thầy cả
— « Hãy kéo tôi lên cùng Chúa » 50

Đoạn thứ mười hai

Trông cậy Đức Chúa Trời — Thiên đàng xuống
viếng — Nghỉ an trong sự yêu mến. 56

Đoạn thứ mười ba

Đảnh Calavariô — Bay lên trời — Phong thánh . . 59

